

"Published and distributed under permit (No. 554) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

Krikščionys darbininkai vienyki! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvių R. K. Švento Jukapo Darbininkų Sąj. org.

"DARBININKAS"

UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.

Metams \$4.00
Užrašų metams \$5.00
Bostone ir apylinkėse metams \$6.00

"DARBININKAS"

300 BROADWAY, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 629.

VOL. VI, No. 118 (698).

SUBATA, SPALIO 15 D., 1921.

Kaina 5 centai.

LENKŲ RAZBAJAI VILNIUJE.

LENKŲ TERORAS VILNIUJE.

Vašingtonas, X — 11 d. (Liet. Inf. Biuras). — Lietuvių Vilniuje persekiojami viau frontu. Lietuvių gimnazija ir didžioji vaikų prieglauda Vilniuje lenkų uždarytos. Taip pat šioms dienomis lenkai uždarė Lietuvos Prekybos ir Pramonės banko Vilniaus skyrių. Gimnazijos direktorių ir žinomą ir visų gerbiamą lietuvių darbuotoją Vilniuje, Mykolą Biržišką ir jo šeimyną lenkai pajėga išmesti iš buto gatvėn.

Buvęs Lietuvos Valstybės Tarybos pirmininkas ir Lietuvos atgimimo žymus darbuotojas, Stasys Šilnagas, vis dar tebelaukiamas lenkų kalėjime.

Lietuvos Vyriausybė, nors ir galėdama tokias pat priemones pavykdyti lenkamis, šiaip demarkacijos linijos, vienok — jų neverta, nes skaito tai nesuderinama su žmoniškumu ir civilizacijos valstybės supratimu. Del negirdėto lenkų teroro Vilniuje Lietuvos Vyriausybė kreipėsi su energinga nota prie Tautų Sąjungos, prašydama suvaldyti lenkus.

LENKAI NENORI APLEISTI VILNIAUS.

Vašingtonas, X — 11 d. (Liet. Inf. Biuras). — Želigovskis, matydamas, kad jau atėjo galas jo viešpatavimui Vilniuje, griebiasi visokių priemonių savo buvimui Vilniuje pailginti. Šiomis dienomis jis išsiuntė Varšuvon Kapitono Pristora, įtakingą žmogų. Belvedere, gauti naujų instrukcijų. Tuo tarpu lenkų spaudai įsakytą agituoti už šaukimą Vilniuje seimo, kuris proklamuoja Vilniaus prijungimą prie Lenkijos. Be to dar Želigovskis šaukia Vilniaus srities seimelių vykdomųjų komitetų suva-

LIETUVŲ SEIMO RINKIMAMS PRAEIVIAI.

Manoma, kad Varšuvos valdžia formaliai nesikiš, bet faktiškai remia.

PRITARĖ TEISYBES TRIBUNOLUI.

LIETUVA RATIFIKAVO TARPTAUTINĮ TEISYBES TRIBUNALĄ.

Geneva, spal. 8. — Lietuvos astovai čia pasirašė nuolatinio tarptautinio teisybės tribunalo protokolą. Tą tribunala įsteigė Tautų Sąjunga.

Paskelbta, kad pasirašius Lietuvai, šandie tą tribunala yra ratifikavusios jau 30 valstybių.

OLANDIJA PRIPAŽINO LIETUVĄ.

Vašingtonas, X — 11 d. (Liet. Inf. Biuras). — Holandija pripažino Lietuvą de jure.

ATSIMS ŽULIAUSKIS.

LENKIJA "LIUOSNORIAI" NUSILEIDŽIA.

Varšava. — Kaip "Boston Transcript" korespondentas sužinojo, tai Lenkija esanti pasiryžusi atsiimti iš Vilniaus gen. Želigoskį, kuris prieš metus Vilnių paėmė ir kuris buvo šaltiniu visokių klapatų valstybės ir Tautų Lygai. O į vietą karinės valdžios, valdymą paims civilė valdžia.

Lenkijos valdžia ryždamosi tą daryti, nedaro tą iš reikalo klausyti Tautų Lygą. O į vietą karinės valdžios, valdymą paims civilė valdžia.

CARO MINISTERIAI MASKVOJ.

Ryga. — Rusijos bolševikų valdžia parsikvietė Kutlerą, buvusį vidurinių reikalų ministrą prie caro ir paskyrė direktoriumi naujo Rusijos valstybinio banko. To banko prezidentu paskirtas vokiečių Scheinmann. Rusijos bolševikų valdžia ir daug kitų senosios valdžios valdininkų susigrąžino ir paskyrė jiems angstas vietas.

MIŠKO GAISRAS.

Waukegan, Ct. — Atsinaujino miško gaisrai. Vienoj vietoj išdegė 400 akrių miš-

LENKŲ FINANSŲ BĖDUGNĖJ.

KAI MANO IŠSIKASTI.

Varšava. — Naujasis finansų ministeris paskelbė tokių žinių, kurios sukėlė didelį skandalą. Jis paskelbė, kad blogas finansų vedimas pakirto Lenkijos kreditą Amerikoje ir Anglijoje. Parodė, kad Lenkija išlaidų daro dešimt kartų daugiau, negu turi ineigų. Šiemet per pirmuosius aštuonis mėnesius deficitą padaryta 103.000.000 lenkiškų markių. O iki metų galo deficitas padidės iki 180 milijardų markių.

Nurodė, kad Lenkija turėdama gyventojų ketvirtadaliu mažiau, negu Anglija, o valdininkų turi ant 100.000 daugiau, negu Anglija. Prie tokių bėdugnėn stumiančių visą šalį sąlygų viešpatuoja 8 valandų darbo diena.

Naujasai ministeris sako, kad jei norima išsikrapštyti iš bėdugnės, tai tuoj reikia liautis spausdinus popierinių pinigų. Reikia tuoj sumažinti valdininkų skaičių, įvesti valdiškuose ofisuose 10 valandų darbo dieną, panaikinti valdžios įtaisyty valdininkams automobilius, panaikinti davimą uždyką augšties valdininkams traukinių važiuoti į ekskursijas. Sakė, kad valdininkai turį praprasti prie prastesnių važinavimų.

VOKIETIJA NERAMI DEL SILEZIJOS.

GAL GRIUS KABINETAS.

Berlin. — Alijantų valstybių nutarimu Silezija tikrai bus padalyta tarp Vokietijos ir Lenkijos. Del šitokio klausimo išsprendimo Vokietija labai sunerimavo. Ministerių kabinetas ketina rezignuoti, kai šita žinia bus paskelbta.

Silezijos gyventojai milžiniška didžiuma balsų buvo nubalsavę liktis po Vokietija. Nežiūrint į tai alijantai įvairiais būdais bando nusukti Vokietijai tą žemę.

MOKĖS PREKĖMIS.

Berlin. — Vokietija pasižadėjo Francijai išmokėti 7.000.000.000 markių prekių iki gegužio 1, 1926. Vokietija atsilieps Francijai gyvuliais ir kitokiomis gėrybėmis.

DARBININKŲ REIKALAI.

PRAŠYS \$400.000 DARBO BIURAMS.

Washington. — Nedarbo konferencija kreipėsi į prez. Hardingą paskirti \$400.000 darbo biurams užalikti ir surasti darbų bedarbiams ateinančią žiemą.

ŽUVO PENKI DARBININKAI.

Lynchburg, Va. — Griaukamo plytų namo siena netikėtai griuvo ir penki darbininkai žuvo, o du sužeisti. Namą griovė miesto valdžia ir darbininkai buvo miesto samdyti.

15 GAISRININKŲ SUŽEISTA.

New York. — Prie Broadway buvo užsidėgęs penkių aukščių namas. Nuostolių padaryta už \$100.000. Be giesinant 15 gaisrininkų buvo sužeista.

DARBŲ EINA PUSETINAI.

Lawrence, Mass. — Majoras White po ištyrimo rado, jog dirbtuvėse darbai eina visai gerai — 95 nuoš. išgalėjimo.

PRIEMĖ NUMAŽINTAS ALGAS.

Edgewater, N. J. — Corn Products Refining Co. numažino algas penkiems centais valandoj. Darbininkai, skaičiuoję 1.500, sutiko tas algas priimti po penkių dienų streiko.

PANAIKINS TUNELĮ KUR NELAIME IVYKO.

Paryžius. — Valdžia nutarė panaikinti ties St. Lazare stotimi tunelį, kur neseniai įvyko nelaimė. Tada žuvo 40 žmonių ir daug sužeista. Jau 1912 m. valdžios buvo nutarta tą vietą uždaryti, tik dėl karo išpildymas buvo sulaukytas.

SUSPROGDINO KAREIVINES.

London. — Anarchistai metė dinamitinę bombą į Alcobaca kareivines ir jas susprogdino.

SUDEGINO NEGRĄ.

Leesburg, Texas. — Wylie McNeely, 19 metų amžiaus negras sudegintas ant laužo. Kaltinamas užpuolime 8 metų amžiaus mergaitės. Pakliudė, kaip jaunas negras degs, buvo susirinkus viščiulė minia.

ITALIJOS SOCIJALISTAI SUSISKALDĖ.

Milanas, Italija. — Italijos socialistų partija čia turi suvažiavimą, kurs prasiidėjo spalio 10 d.

Socijalistai mėgins nutarti, ar jų partijos atstovams parlamente stovėti kiek vyriausybės pusėje, ar pilnoje opozicijoje.

Socijalistų partija parlamente turi 122 atstovų. Rodos, būtų stipri. Bet tuos atstovus sumurdo kitos susidėjusios krūvon partijos.

Be to, patys socijalistai atstovai yra susiskaldę į keletą grupių. Kiekviena grupė laikosi nuosavos taktikos. Grupės tarp savęs pešasi. Tai kurgi jiems starytis prieš kitas parlamentarines partijas.

PARAMA BEDARBIAMS.

Bern, Šveicarija. — Prez. Schulthess paskelbė, jog valdžia ketina paskirti 110.000.000 frankų nedarbiui prašalinti. Su tais pinigais bus užvesti nauji darbai ir duota kreditas kaikiurioms kompanijoms.

PRAŠALINO IŠ DARBŲ MOTERIS.

Detroit, Mich. — Highland Parko miesto valdžia atstatė iš darbo visas moteris, kurios turi vyrus. Daugiau tokių nei nepriims. Tas daroma dėlto, kad duoti pragą vyrams uždarbiauti.

SUSTREIKAVO MOKYTOJAI.

Bernas, Šveicarija. — VISO Tirolio mokytojai sustreikavo. Jie nuo birželio mėnesio nėra algų gavę.

SPROGO PEČIUS.

Reading, Mass. — Alijeinis pečius sprogo pas M. J. Halloran. Šeiminkės plaukai nusių ir veidas apdegė. Medžiaginių nuostolių už \$2.000.

JAUNI VAGYS.

Providence, R. I. — Sureštuota nepilnametėiai vagiliukai. Jie vagiliavo krautuvėse ir ofisuose. Vienoj vietoj pavogė \$25 ir išleido cigaretas ir saldainiams.

KALTINAMAS PAČIOS PASKANDINTIME.

Detroit, Mich. — Herman F. Rodermacher, kaip politistas prirodinėja, nuo tilto nusistūmė į Detroit upę savo pačią, kuri ir nuskendo.

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVOS.

ŠIAULIAI. — Šis miestas iki šiol vadinta didžiausiu Lietuvos socialistų lizdu ir nebereikalo. Jau nuo 1905 metų iš čia sklizdavo įvairiausi socialistų šlamštai ir važinėdavo jų atstovai. Tačiau reikia tikėtis, kad Šiauliai po keletos metų kiek tiek pralauš. Mat, čionykštėj gimnazijoje atsirado apie 80 vyresniųjų klasių moksleivių, besisavinančiųjų katalikiškuosius obalus. Dar gal kita tiek yra jaunesniųjų ateitininkų, kankliečiais vadinamų. Ir tie ateitininkai čia yra taip heramūs, taip neramūs! Tik pamanykite: jie neklausydami aušrininkų laikr. "Sūkuri" juokų, visiškai "nebaikaudami" išleido rimtą laikraštį "Ateitininkų žiedai," na ir "magaryčioms" paleido "Žioga," kuris savo dainėlėmis pačius aušrininkus ir jų "Sūkuri" begalo nervina. Bet ir patys ateitininkai šios kuopos mėgsta muziką. Tat "Žioga" dainas daugiausiai aukodami aušrininkams, patys be literatūros ir gamtos sekių įstengė susidaryti stygų orkestrą, su kuriuo nesigėdi ir per viešus vakarėlius pasirodyti.

PRIENAI. — Prienai, turėdami keletą rimtų katalikiškųjų veikėjų, pasižymi savo skaitlingomis draugijomis. Aš paminėsiu vien ateitininkus. Pasišventusiojo moksleivijai kun. P. Martišiaus dėka baigiama ruošti vietinei progimnazijai tinkamas namas. Direktoriaus pasišventimui užsikrėtė ir jo moksleiviai, susibūrę kankiečių bei ateitininkų kuoposna. Tuodvi katalikiškosios kuopos bręsta ir tvirtėja, leizdamos vis gilin ir platin savo šaknis. Moksleiviai labai yra susirūpinę girtuoklybės plitimu. Tuo tikslu jie įsisteigė stipriai prieš alkoholinę sekią. Ateitininkai spėjo pasižymėti ir visuomenės darbe. Jų laikraštis vad. "Laivelis."

ALYTUS. — Vietinėje gimnazijoje visi mokytojai, išskyrus kapelioną, pasižymi savo "kairumu." Nors mokytojai ir diktai rūpinosi, tačiau savo pirmiejiškųjų idėjų nestengė įskieptinti savo moksleiviams. Ir žiūrėkite koks tų moksleivių nepaklusumas! 1920 metais jie įsteigia ateitininkų kuopą,

kuri drąsiai stoja ant katalikiškos pagrindų. Mokytojų gundoma, pirmiejiškųjų moksleivijos srovė, aušrininkai su visu įtūzimu puolasi ant jaunojo ateitininkų būrelio, bet veltui. Ateitininkai įstengė netik atsiaipirti, bet, patys sustiprėję emė griauti silpnučius aušrininkus. Dabar Alytaus katalikiškoji moksleivija pasižymi savo nepaprastu stiprumu. Jie leidžia savo šapirografuotą laikraštį "Tikrasis Kelas." Beto visa Alytaus pirmiejiškųjų gerai pažįsta "Pelėdos" nagus. "Pelėda" vadinama ateitininkų leidžiamas juokų laikraštis, kuris savo kankdžiais juokeliais prieš nieką nesilenkia. Reikia tikėtis, kad energingieji Alytaus ateitininkai savo darbštumu nušvies ir Alytaus padangę, kurią temdė bolševikų dūmai ir tebeteduo keli pirmieiviai bei lenkai savo nelaimtais kurstymais.

LAZDIJAI. — Nyku šioj dzūkų sostinėj. Apylinkėj nerasi nei vienos jaunimo draugijos. Tai vis žiauriojo karo dėka. Lenkų frontas čia jau. Tačiau kuomet dirbteli į vietinę lietuvių kurturklę gimnaziją visi neramumai turi išsiblaškyti. Čia lavinasi kilni dzūkų moksleivija, kuri prieš du metu buvo išguita iš Seinų. Daugelis moksleivių yra jau subrendę. Jų diduma lenkų okupacijos metu nemažai lenkamis dasiėdė. Kairurie net kalėjiman turėjo papulėti už savo darbštumą. Tai gi ta veikloji Seinų moksleivija ir Lazdijuosna atsisišventimui užsikrėtė ir jo moksleiviai, susibūrę kankiečių bei ateitininkų kuoposna. Tuodvi katalikiškosios kuopos bręsta ir tvirtėja, leizdamos vis gilin ir platin savo šaknis. Moksleiviai labai yra susirūpinę girtuoklybės plitimu. Tuo tikslu jie įsisteigė stipriai prieš alkoholinę sekią. Ateitininkai spėjo pasižymėti ir visuomenės darbe. Jų laikraštis vad. "Laivelis."

GERB. KLEBONAMS.

"Darbininko" spaustuvė turi pagaminti labai praktiškų UŽDŪŠINEMS lapelių ir konvertelių. Gerb. klebonams parduodama šiaip:

100 lapelių ir konvertų	\$ 2.50
200 " " "	3.25
300 " " "	4.00
500 " " "	5.00
1000 " " "	8.75
2000 " " "	15.00
3000 " " "	20.00

Kiekvieną mums pavestą užsakymą išpildysime greit ir gerai.

"DARBININKAS"

366 West Broadway, Boston 27, Mass.

Lietuvos Nepriklausomybės Kelias.

M. MARUŠIS.

SKAITYTOJŲ KAMPAS.

MILIJONAS DEŠIMTUKŲ.

Amerikos trečtininkai padarė ypatingą dalyką. Jie buvo paskelbę 90 dienų vajų surinkti milijoną dešimtukų. Vajus pilnai nusisekė. Mažia dešimtukų surinkta. Trečtininkai, vedantieji misijonarišką darbą ir skleidžiantieji katalikišką literatūrą tarp protestantų leidžia laikraštį „The Lamp in the Antidote“. Pastarasis yra skiriamas nekatalikiškas išankiniui klaidų paskelbtų apie katalikų tikybą.

Aš čia nemorin aiškinti apie vėlinę ty trečtininkų. Tik noriu nurodyti apie jų ypatingą vajų. Tai ne pirmas toks vajus. Chicagoje Stock Yards distrikte yra graži katalikiška dešimtukinė High School. Kun. Dorney ilgą laiką garbingai klebonavęs Stock Yards distrikte įkūrė tą mokyklą rinkdamas jai po dešimtukų nuo žmogaus.

Ar negalima mums pasekti amerikonių katalikų. Ar negalima paskelbti dešimtukinį vajų, kad kiekvienas katalikas vyrai ir moterys aukotų po dešimtuką kokiam tikslui. Sakysime Lietuvos Katalikiškam Universitetui. Tokį vajų galėtų paskelbti Tautos Fondas.

Seminaristas.

ATSAKYMAS, BEI Palyginimas.

Man besikaitant „D-ką“ teko patęmtyti keletą žinučių iš Lietuvos, apie tenykštį gyvenimą, kuru mane interesuoja, kas aš myliu Tėvynę ir noriu kuo daugiau žinoti apie ją. Tik man vienas dalykas iš kelių žinučių rašėjų išrodo. Keistas. Jie aprašydami apie Lietuvos gyvenimą neužmiršta duoti patarimą Amerikos gyvenantiems vaikiniams, kad jie nevestų Amerikoje gyvenančių lietuvių, bet grįžtų Lietuvon, nes ten merginos esančios daug malonesnės, meilesnės ir apsiėjimose mandagesnės. Labai malonu mums tai girdėti, ir apie tai skaityti. Nemostabu, kad jos budamos Tėvynėje ir gerėdamosi jos gamtos gražumu, įvairumu ir malonumu įsigauna ty ypatingų ir elgiškių pavalančiai. Bet man stebėtina; kodėl rašėjai išskiria tas lietuviškas ir meta ant jų pniekos šešėlį kurios žiauraus likimo nublokštos toli nuo savo brangios Tėvynės, o kitos visai nemančiusios tik girdėjusios iš savo tėvų lūpų, bei iš raštų sužinojusios apie Lietuvą. Nors jos yra aukomis tokio žiauraus likimo ir gal iš tos priežasties kažkuriuos dalinai nustojo ty lietuvių lietuviškumo ypatybių, bet jos nesiskiria nuo lietuvių ir savo Tėvynės neužmiršta, bet dirba iš visos širdies kardu su visais lietuviškas. Perka bonus, deda gausias aukas, o kiek to darbo pasvečia del Lietuvos; aukas rinkdamos, bonus užrašindamos vakarus rengdamos ir lietuvių parodas puoselindamos. Toje srity vargiai vaikiniai kada nors susilygins su jomis. Sunku būtų rasti lietuvių kolonijai, kur merginos neužimtų svarbios roles viešame veikime. Daugely kolonijų jos užima vadovaujančią rolę ir visą veikimą veda savo iniciatyva. Prie to reikia atsiminti, kad jos per dienas turi sukliauti dirbtuvėse sau pragyvenimą užsidirbti, o vakare vietoje poilsio ir pasilinksminimo jos dirba aukštai pamirštus darbus ir juos aukantja Lietuvai. Galima drąsiai sakyti, kad du trečdaliai visų aukų ir Paskolos kv. Lietuva gavo nuo amerikiečių, tapo surinkta deka Amerikoje gyvenančių lietuvių trauki ir pasisventimim. Jų širdyse viešpatuoja jei nedidesne, tai ir nemažesne Tėvynės meile negu vyrai. Jos taip pat trokšta išvysti Laisvę, nepriklausomybę ir laimingą Lietuvą. Lietuviškas, paprastai išverminai nuikosi prie savo tikėjimo ir tuos kv to neigėdžia.

Pavergtųjų tautų kova del savo laisvės tarsi randa gija per visą pasaulio istoriją. Bet ryškiausiai ta kova apsispausia 19 ir 20 amžiuose. Didesnės tautos pavergdamos silpnėsnias sukėlė jų tautinėje sąmonėje reakciją. Jos veržiasi iš po svetimo jungo ir vienos kuria savo atskiras vyresnybes, kitos susitipreja tautinėje sąmonėje ir daugiau ir daugiau laisvės ir siekia savo tautai įgauti bent tautinės viršenybės. Jų tikslas tapti laisvomis, lygionis didžiųjų tautoms valstybėmis. Didžiosios tautos turėdamos savo valdžios mažasias stengiasi jas visai išdildyti — delto kyla didžiausia kova. Kovoje už tautišką ypatybę, už prigimtą šali, kalbą, tikėjimą. Atgyjančios tautos siekia savasias ypatybes atgaivinti, jas išdubulinti, viešpatuojančios valstybės nori visą anų darbą sugriauti ir ant jų griuvėsių pačios stipriau įsikurti. Atgyjančios tautos ginklas jos doriniai tautinė galė — nesidavimas nužudyti, viešpatuojančios tautos — kumštis.

Ir Lietuvai stovį atgimstančių tautų eilėje ir kovoja už savo laisvę. Tik jos tautinis atgimimas kiek paskiau apsirėiskė, negu pas kitas 19 amžy atgimstančias tautas (čekai, slovakai košubai ir kitos). Bet ne jos tame kaltė. Kada kitos pavergtos tautos laisvai dirbo savo tautinėje dirvoje, Lietuva sunykus, sulinkus po svetimųjų jungu, verčiama visa užmiršti, kas sava, visa atsižadėti, kas kiekvienai tautai brangiausia — kalbos, savo rašto žodžio ir net malda, ta didžiausia žmogaus paguoda, lietuvis turi rusų žargonu kalbėti. Delto Lietuvos tautinė sąmonė kyla pamažu, sunkiai bėdinama. Bet Lietuva tautiniai pradėjusi bėsti ir atgavusi 1904 m. spauda, lenkia savo darbštumu ne vieną savo šalinimo draugę; ji vos keliis metus laiko turėdama ne tik tautiniai gyva tampa, bet sukuria valstybiniai subręsti, ka mums liūdyja paskutinių 1918 ir 1919 m. nuotikiai.

Tai gi čia ir pakalbėsime apie tas priežastis, del kurių Lietuvos nepriklausomybė, kurią taip narsiai mūsų karaliai gynė, turėjo žūti, kas pirmas ir kaip priekėlė Lietuvos tautinę sąmonę ir privengė tą dirvą, i kurią metus nepriklausomybės įdejos grūdą, jis turėjo jėgų išaugti i gražų stiprų augmenį.

I.

Pirma visų Lietuvos nelaimių priežastis, mano nuomone, buvo Lietuvos karalius Jogaila. Jis siekdamas savo asmeninės garbės ir didybės maloniai priima Lenkų pirsles ir tampa jų karalium. Lenkai gi teriojami Vokiečių ir kitų priešininkų mato Lietuvos valstybę tvirtą paramą, o Lietuvos kunigaikščius, kaip stiprius sąjungininkus, mielu noru priima Jogailos sutikimu. Vytautui, viešpatuojant nebuvę lenkai Lietuvai pavyojingi, bet jam mirus, jie vis labiau ir labiau, nekreipdami dėmesio i Jogailos persėgėjimus pradeda užpuldinėti Lietuvos žemes ir kištis i jos vidurinius reikalus. Nuo tada ir prasideda ilgo ir sunkaus Lietuvos mardėjimo laikas. Lenkai dengdamiesi tikybos skraiste eina i Lietuvą ir ypač kunigai turi įtakos Lietuvos visuomenėje, nors jiems daugiau politika rūpi negu tikybos dalykai. Lietuvos kunigaikščiai, kurie kartu buvo ir Lenkų karaliai, patraukti Lenkų kultūros, visai pakrypo į pusę. Ir nors visa Lietuvos visuomenė griežčiausia buvo nusistačiusi prieš lenkus ir nors delto išliko ne viena kruvina kova, bet lenkai nieko nepaisydami vis gilyn savo įtaką slenkia i Lietuvą. Dar Lietuviai tvėriau laikėsi, pakol buvo gyvas Radvila, Juodoju vadinamas, kuris visa darė, kad lenkų svajones apie Lietuvą išsklaidytų, bet jam mirus visas jėgos centras tapo išardytas. Lenkai pasinaudoję ta proga 1569 m. suaukė Liubline Seimą, kurio tikslas buvo asmens ryšį tarp Lietuvos ir Lenkijos padaryti dokumentaliu. Daug kovos išsėkė tas seimas, ir lietuviai griežtai reikalauja savų teisių ir savos nepriklausomybės, bet lenkai buvo stipresni, nes jų pusę laikė karalius. Lietuviai seima

atsisako dalyvauti ir tuoj po seimui kardu kyla prieš lenkus, delko Sigismuntas-Augustas, norėdamas sumažinti Lietuvos jėgą, visą Padolį ir Volynių atiduoda Lenkam, o tikru Dekretu jis Lenkiją ir Lietuvą paskelbia viena nedalinama valstybe.

Dabar Lenkai visoj Lietuvoj pradeda šelmininkauti. Liubline unija lietuvius galutinai paraližavo. Jis pamažu pripranta, kad lenkai jų reikalais rūpintasi ir jų tautinė valia vis labiau pradeda silpnėti. Tiesa, dar paskesniais laikais lietuviai piktinasi lenkų sauvalę; dažnai kyla delto politinių kovų, bet laikas ir lenkų pastangos darė savo. Lietuvoj visai išnyksta savaranki mintis, savarankus darbas. Lietuvos liandis velka sunkų baudiavos jungą, o bajorai savo sielą lenkam atidavę, visai atsižada savo tautos. Visas Lietuvos dvasios gyvenimas nereiskia jokios gyvybės, visi rūpinosi vien tik artimais materialiais reikalais. Lenkai pamažu įvesdami Lietuvos visuomenėje ir daugumoj raštų, pagalios valstybinės administracijos įstaigose ir istatymuose lenkų kalbą ir vis platesnius bajorų ir šlektos sluoksnius patauskdam i lenkų valstybę, sumažina Lietuvos aristokratų luomą. Pagalios bendri seimai ir pačių istatymų suvienodinimas visai beveik suglina Lietuvos ir Lenkų šlektą. Diduomenė, t. y. bajorija, vidutinė ir smulkioji „šlekta“, inteligentai ir kunigija taip pat miestelėnai ir net „apsitrynusių“ valstiečių dalis vis labiau įpranta i lenkų kalbą, tiesiog i lenkų kultūrą. Visa Lietuvos mokslininkų ir rašytojų eilė leidžia savo veikalus lenkų kalba. Jau 17 am. lenkiškumas ir lenkavimas virsta kultūringumo, inteligentiškumo ir net kultūros žyme.

Po Liubline mijos beveik šimtui metų pralinkus, Lietuviai 1655 m. Švedų karu Lenkijoj pasinaudoję, buvo dar bebando svajoti apie savystovį gyvenimą, bet tai buvo paskutinis bandymas. Pasibaigęs Švedų karui Lietuvos tautinė sąmonė beveik nereiskia jokios gyvybės.

Po Liubline unijos beveik šimtui metų valstybių atskiriomis provincijomis nuvedė i Lietuvą prapultin. 1795 m. visa Didžioji Lietuva prijungta prie Rusijos. Rusijos valdžia tuoj pradėjo rusifikacijos darbą. Lietuviai buvo iš valstybinių vietų išmetami, o i jų vietas sodino rusiškų valdininkus, viena Suvalkija tik išliko laimingesnė. Pačioj Lietuvoj visa tapo rusiška. 1824 m. užgina ūkininkų vaikams lankyti gimnazijas, o 1832 uždaro visas lietuviškas parapijų mokyklas. Pasibaigęs 1863 metų maištui rusų valdžia nusprendė visai Lietuvą sumaskolinti. Jie tūkstendius lietuvių išteirnia i Sibyrą ir kitus tolimus Rusijos kraštus, o jų paliktasias žemes dalina savo kolonistams. Nuo lietuvių atima daug bažnyčių jas cerkvėms paverstami. Maskolius atėjūnus daro ponais, o lietuvius jų bernais. Lietuviams net išpažinties laisva neleidžia eiti, draudžia bažnyčias statyti ir net savai Dievą garbinti. Bet dar vienas sunkus smūgis lietuvius ištiko 1863 m. užginant mokyti gimtąją kalbą visose Lietuvos mokyklose. 1864 m. Rusijos caras užgina Lietuvos spaudą ir tais pačiais metais Lietuvos vardas visai tapo išbrauktas iš pasaulio žemėlapiu — Lietuviai lieka be savo žodžio, be savos literatūros. Prasidėjo gabenimas iš Prūsų Lietuvos lietuviškų knygų i laikraščių, bet tai buvo labai sunkus darbas, nes akylai žandaro akis nieko nepraleisdavo nepastebėjus. Tai buvo sunkūs, kruvini laikai. Ne vienas lietuvis už savo gimtąjį žodį gyvas supuvo tamšinos rusų kalėjimuose, ne vienas žuvo tolimuose šaltans Sibiro laukuose. Ka nepadarė Lenkai, pabaigę rusai — kas atsilakė nuo peršamos lenkų kultūros, tas verčiamas rusų nagaika turėjo savo brangiausias — motinos kalbos ir savo tautos atsižadėti. Lenkai Lietuvą savo kultūrai ir par bažnyčių stongės patraukti, rusai ją jėga ir per istatymus vėgė.

(Bus daugiau)

Visoje sutvėrimų heribėje nėra nė vienos vietos veltėdijams.

Pirmoji Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovė
Automobilių Mokykla

Atestatas.

Sis atestatas duodamas pilietui Jesaitis Algirdas baigusiam 4-ty mėnesių „Automobilių mokyklą“, įsteigtą Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrove, kurioje:

Laikė užatėmimo mokyklot pilietis Jesaitis Algirdas pasitęsimo žinojimus: automobilių labai gerai, elektro-technikos labai gerai, fizikos labai gerai, mokėsi metalų ir lepanavos medžiagos sąsloja labai gerai. Be to minimas pilietis Jesaitis Algirdas mokėsi automobilių ir traktorių valdymą ir remontavimo labai gerai. Remiantis šiuo atestatu pilietis Jesaitis Algirdas gauna soferio slėmos Ford vardą, ką tvirtina atitinkami parabolai ir antspaudai.

Klausa, d. 1921 m. Mėnuo: Spalis Mėnuo: Spalis Mėnuo: Spalis

Remiantis šiuo atestatu, pilietis Jesaitis Algirdas, be ypatingų tvirtinimų, turi teisę gauti budymą valdant po visą Lietuvos automobilius.

SOFERIŲ MOKYKLĄ LIETUVOJE.
Gaūtomis žiniomis iš Kauno sužinojome kad Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovė pirmoji soferių mokykla pasekmingai užbaigė savo mokslo metus, ir tiems kurie išlaikė kvotimus buvo išduotos diplomus.

Sekanti Lietuvos piliečiai išlaikė kvotimus ir gavo diplomus:

PLEČKAITIS Jonas	RENKVIČAS Julijonas	KEMSTMANAS Povilas
VALASINAS Antanas	ČESKAS Vladas	ZUTKEVIČIUS Juozas
LADYGA Valerijonas	TRUKSINAS Jonas	ŠESKEVIČIUS Albertas
STEPONAVIČIUS Pranas	SLEKOVAS Dimitras	VAČUNAS Kazys
DIEPINGAITIS Juozas	JUZEPAVIČIUS Jonas	GRUDNIKAS Moisejus
KRAUZA Juozas	BUTRIMAVIČIUS Morycas	ARANAVIČIUS Larel
ORELIS Povilas	JAKŠTAS Jonas	PULKAUSKAS Marijonas
SALUČIUS Juozas	ZALKNIDAS Arnoldas	LUZNISKIS Vaelovas
ZABLOCKIS Stasys	VIGUŽENAS Leonas	MELNIKAS Jonas
SENKUS Jonas	RADVILAČIUS Stasys	JESAITIS Algirdas, kuris padarė išskiriant labai gerai.
MIKUCKIS Vladas	BUČKO Edvardas	

Pranešama kad ateinančiais metais Prekybos Bendrovė vėl mano turėti soferių mokyklą, iš kur aiškiai matoma, kad Prekybos Bendrovė ne vien tik rūpinasi pelno padarymu, bet tēgi pat rūpinasi išlavimu atitinkamų amatninkų kurie neš nauda visai Lietuvai.

IR AŠ PIRKSIU BONA

Onytelė, merguzelė — Rožė myli Joną?
Juozutėli, bernuzėli — jįsai pirk boną.
Merguzelė, lelijelė — ir aš pirk boną!
Jeigu mane taip mylėsi, kaip [Rožytė] Jona?
Bernuzėli, dobilėli — kaip nupirksi boną —
Aš daugiau tavę mylėsiu, negu [Rožė] Jona.

ZULIKOWSKIS.

Prošėpanų Zulikowskis, Kars Vilniuj teb'sedi — Mūsų Tėvynės sostinė It klimas eđė — Ar ilgai ten jaim leisim Sostinė terioti? Mūsų brolius net priovarta Paliokais, vilioti? Ne! Neleisim — pirkšim bonus, Remsim savo valdžią. Tas nugals žulkonus ir tuos kv to neigėdžia.

(Skirius vėgę žmonėms)

Nereikia man vardo pasaulį garbingo, Nesiekiu aš turtų — tų monų tūsečių, Tik noriu paguosti kiekvieną vargingą, — Aš trokštu vien, tikrojo, jausmo širdžių.

Nenoriu kad kapas man' žmones vyliotų, — Aš noriu išsėtis tarp vargšų prastų, Nenoriu paminklų, nė raidžių auksuotų, Aš noriu išsėtis ant vargšų kapų.

Aš noriu kad krūmai žalieji niūniuotų Šios žemės vargelį virš mano galvos, Su vargšais kapuose aš notiu tūnėti, Kurioos pamilau iš krūtinės karštos,

Kuriuos pamilau nuo vaikystės dienelių, Kaip skurdą — žudytoją jų pamaciau, Kurių dainavau vis vargingą dalelę, Kurieis kievai padėti save išstaciau.

Aš noriu tik jausmą širdžių pamatyti Prie manęs — poetos vargingos dalies, Aš noriu kad vargšas širdy man sakytų: „Tikrai tu poeta vargų“ — iš širdies.

Gilumos to tik noriu karščiausiai atsiekti — Aš būsiu laimingas, išsėsinos ramiai, Jei matysiu galėjęs i širdis idiegti Kitiems tai, kas vis griaužė skaudžiai

Mano širdį ir sielą, kankino jaunystė, Kas man eđė sveikatą, kaip piktas žaltys, Kas man mirtį ankstybą krūtinėj išvystė, — Aš tikiuos kad varguolis man taip pasakys: „Mirei tu, mūs' dainiau, vargų mūs poeta, Bet tavo dainelės tarp mūsų nemirs, Joms skraidyt po salionus nebuvę žadėta, Bet varguolis pamils jas, kaip jautrias užgirs.“

Išėkis kapuose su vargšais — bebaliais, Kaip pats to norėjai, kaip gyvas buvai, O tavo jausmingais darbais idealiais Mes šviesimės taką vargelio vaikų.

Netrokštu paminklo, nė raidžių auksuotų, Netrokštu tūsečios, asmeninės garbės, — Tiktuos mano siela dainos' suposmuota, Varguoliams vilties ir jėgų kovai duos.

Vargo Poeta.

21. VI. 21.

Jei esi šviesn, švieskie; jei ugnis, uždepkie; jei vanduo, gesinkie; jei druska, užlaikykite ir sergėkite skaitlybėje savo pavaldinių širdis.

Meilės Kankinys.

(Tėsinys)

Praslinko ilga, baisi lyg smėkla, belaisvė. Stepas su kitais dar užsilikusiais gyvais po tiek vargo ir kančių draugais buvo išsiustas į tėviškę, mat lietuviai su rusais bolševikais padarė taiką ir sutarė apsiukeisti belaisvius.

Koks begalinis, gyvuliškas džiaugsmas apėmė visus belaisvius, kuomet jiems buvo duota žinia kad greit galės grįžti tėviškėn! Visi belaisviai iš begalinio džiaugsmo nebežinojo ką ir bedaryti, vienai rėkė nesavais balsais, kiti stumdėsi, juokavo lyg paukščiai, negalėdami žodžio ištarti gerai iš didelio dvasinio susijudinimo.

Kitiems pasidarė labai negera, nes nusilpę kūnai negalėjo išturėti ramiai tokio beprotingo džiaugsmo, visiems tik vaidenosi tėviškos laukai, gimtosios vietos. Tik netaip staiga išsiplūdė tas nelaimingųjų belaisvių džiaugsmas, nes bolševikai, matyt, nesiskubino jų išvežti, ar tai su kokia pašalinia mintimi ar taip tik—del kelių ir susisiekimo bei valdžios betvarkės. Tik tiek belaisviai tematė kad dar jiems teks gerokai pavargti.

Galų gale pirmieji gražinamųjų Lietuvon lietuvų belaisvių būreliai buvo išsiusti link rubėžiaus. Likusieji belaisviai negalėjo nurimti iš beprotingo neramumo—taip išsibaisėjo jiems pergyventos dienos. „I Lietuvą, i Lietuvą greičiau!“ vienintėlis troškimas tebuvo pas tuos nelaiminguosius. Stepas pakliuvo į pirmus gražinamųjų būrius ir nebegalėjo nė kalbėti, nė vietoj nustovėti—nusilpęs, suvargęs, lyg mirties paveikslas jis tik ir galvojo apie Lietuvą ir neramionius, beprotingomis akimis žiūrėjo į vakarų pusę. Ten jo skaudžiosios svajonės, ten vargų skausmų galas, ten jo sielos ramumas!

Traukiniui sujūdėjus link vakarų pusės Stepas apsilpo ir parkrito ant vagono grindų, taip apveikę jį begalinis džiaugsmas. Visi traukinio buvo lyg sumišę, i visus tas džiaugsmas veikė, ir nors daug dar prisėjo vargo perleisti, bet jis nebetapė bausis atrodė. Žvėriški raudonarmiečių-komunistų veidai visur juos dar sekė, bet belaisviai jau jų nebebijoją—jų sielos jau gyveno tolimesioje gimtinėje Lietuvoj.

Savo akimis nenorėjo belaisviai tikėti kuomet juos traukinys atvežė į Kauną ir jie buvo sutikti ir nuvesti į geras poilsio vietas ir viskuo aprūpinti. Širdys jų neramiai plakė, akys iš silpnumo raibuliavo, lyg malonus, bet liguistas vėjas ejo per kūnus—Dievulėliau brangiausias, jog tai jie galutinai atsiekė brangiosios gimtinės! Ir kaip malonus buvo Lietuvos oras, kaip malonus vaizdai plačių laukų, didelių miškų, kuriuos senai bebūvo matę, kaip malonus veidai visų žmonių, kuriuos tik Lietuvoj jie matė!

Jog buvo ir Rusijoj laukų ir miškų, jog ir Rusijoj jie kvėpavo oru, bet ten netokis jausmas sielos buvo apgalvėjęs—ten mirtis, tamsi ateitis vaidenosi, o čia tyli sielos palaima iškarto i džiaugsmingą audrą išaugus! Lietuvą—jų svajonė!

Šiandie Stepas galop ir savo gimtosios vietelės pasiekė, nes visus belaisvius valdžia namon atsigauti paleido. O, kiek jausmo pergyveno Stepas bemastydamas apie savo gimtąją grietį, apie motinėlę, apie pažįstamus kaimynus.

Atvažiuavęs gelžkeliu iki artimiausios nuo gimtos vietos stoties, Stepas pasileido pešias pažįstamų kelių namon. Bėgo lyg pamišęs, lyg kas jį būtų baisiai vijęs, tik neilgai taip tegalėjo, nes greit nuvargio, akys emė maišytis žalios spalvos, smilkinyje emė lyg su sunkiais kūjais mušti ir jis turėjo pergrūti i griovį šale kelio, kad pasilsėti. Pargriuvęs geroką laiką pagulėjo kol blogumas kiek praėjo ir lengviau pasidarė, ir vėl atsikėlęs ėjo toliau. Tik matė kad greit nebegali paeiti, nes labai pakenkė pirmutinis įsikarščiavimas, todėl paėjus porą dešimtų žingsnių reikėjo sustoti ir atsikvėpti. O širdis neramiai mušė ir jis visąs drebejo. Štai priėjo jis vargais negalais kalvelę, už kurios turi būti jo gimtinis kaimas. Sunkiai užkopė i tą kalvelę i kurią, mažai dar būdamas ir ganydamas, lakstydavo lyg kokis čiuokas. Prisiminė vaikystės laikus ir širdi skaudžiai atsiminimai sudiegė, užkopes ant kalvelės pamatė savo kaimelį ir nebesusivaldydamas iš džiaugsmo puolė ištiestom rankom pirmyn, bet galutinai nusilpęs pargriuvo ant smėliuoto kelio ir nustojo žado. Ilgai įsikniaubęs i smėlį gulėjo nekrutėdamas, o Augščiiausiojo nukryžiuotasai paveikslas kuris kabėjo ant kryžiaus, kuris tokį kalvelę pastatytas buvo, žiūrėjo i jį meile reikšiančiom akim. Niekas tuo kartu neėjo ir nevažiuo tuo keliu ir Stepo niekas nekėlė ir nežinojo kad jis čia randasi. Pagulėjęs ilgą valandą Stepas emė atbusti ir žiūrėtis kaip jis i tokią padėtį pakliuvo, jam vis dar belaisvė svajojosi. „O gal aš guliu sušaudytas bolševikų už koki nors dalyką“—pagalvojo Stepas. Bet sunkiai pakėlęs galvą pamatė kad jis gulį netoli nuo kryžiaus, ant smėliuoto kelio. O tas kryžius toks pažįstamas, —kur-gi jis jį būtų matęs, pagalvojo, bet toliau, jau atsigavęs iš nusilpėjimo, atsiminė... Dievulėliau! Jog tai tas kryžius, kurį jis gėlių vainikais dabindavo dar mažai vaiku būdamas, kuomet dar ganydavo. Surinkęs visas jėgas Stepas sunkiai atsistojo, apsidairė ir viską prisiminė—jis grįžo iš baisios belaisvės ir ėjo i namus, tik buvo apsilpęs ir ant kelio buvo sugriuvęs. Apsidairė dar kartą ir pamatė aiškų, pažįstamą, sielai labai artimą vaizdą—prieš jį stovėjo jo gimtasis kaimelis taip gražiai tarp medžių susispietęs, iš abiejų šonų juodavo miškai, tiesėsi

lyg didelės drobulės laukai; virš miško spindėjo vakarinė saulė. „Dievulėli, tėvyne, Lietuva!“—tyliai prakalbėjo Stepas ir išžiūrėjęs tarp kaimo medžių augstą liepą, kuri rodė kur jo gimtasis namas yra vėl, nesijausdamas ištare: „O, mamytė!“

Sužavėtas taip brangaus sielai vaizdo Stepas su sąsmonės puoli prie kryžiaus ir apkabines jį glaudė prie krūtinės ir bučiavo, bučiavo medį...

Taip, čia tas pats kryžius, kurį jis ganydamas gėlių vainikais dabindavo, tas pats medis, tas pats Nukryžiuotojo paveikslas... Apsiverkęs ir pirmu kartu po tiek nelaimių ir vargų sukalbėjęs visa širdimi maldą: „Tėve mūsų“—Stepas patraukė link gimto kaimo. Nebetoli jau jis behuvo, bet silpnam žmogui ir tai didelis sunkumas eiti.

Priejo kaimą... Širdis mušėsi, daužėsi krūtinėje lyg išskoti norėdama pamatys ilgą gatvę, iš abiejų pusių apstiprą trobonis, tvoromis, sodnais, darželiais, kryžiais. „Mamyt, Varut“—nejuokiomis ištare Stepas ir išžiūrėjo i vieną žmogų, kuris prie vartų atsistojęs i jį taipgi labai žiūrėjo ir, matyt, ką tai norėjo sakyti. Stepas, išžiūrėjęs i tą žmogų, pažino savo kovos draugą Praną su kuriuo jis dar paskutiniuose mūšiuose lietuvių su bolševikais dalyvavo. Pranas buvo be dešinios rankos ir turėjo sugadintą veidą.

„A, tai tu, Stepai,—Dievulėliau, ar tai tu?..“—tik pratarė Pranas ir puolėsi prie Stepo.

„Drangiskas, širdingas bučias saliejo abiejų karo draugų lūpas ir pakilęs jausmas neleido jiems abiemis žodžio ištarti. Stepas griebė Praną už kairės rankos ir besamones jį spaudė prie savės ir žiūrėjo, žiūrėjo i savo karo draugą. Jog tai buvo pirmas artimiausias žmogus, kurį jis Lietuvoj sutiko grįžęs iš belaisvės. „Kaip gi tu i namus papuolet, Pranai, nesąmoningai klausė Stepas, nors matė kad vietoj dešinės rankos Pranui švarko tuščia rankovė mąskatuojasi, o Pranas, vėl nebežinodamas ko klausiti ir ką sakyti, tik pasakė labai širdingai ir su dideliu gailėsčiu: „Iš Rusijos?..“

Pamatė juodu besiglamonėjant ant gatvės žmonės ir tuoj subėgo žiūrėti. „Tai Stepas, mūsų Stepas, su kuriuo aš kartu kariavau!“—pasakė i žmones Pranas ir emė vesti Stepą vidun, o žmonės tik stebėjosi nuvargusia jo išvaizda ir aimanavo.

„Ne, neisiu, Pranai,“ pratarė Stepas, norėdamas pasiūsiuoti: „O kaip mano motinėle, kaip Var...“ bet čia lyg kietas kamuolys sustojo Stepo gerkle, nes jis pamatė kaip iš susirinkusių žmonių tarpo išspruko viena moteriškė ir greit išnyko gretimame kieme. „Tai ji, tikrai ji, Varutė“—smėkstelėjo mintis Stepo galvoj ir jis nebesulaukęs atsakymo ant savo paklausimo puolėsi iš draugo rankos ir nužingsniavo toliau gatvę, link savo kiemo. Matydamas jo sviriojančią eisną Praną brolis pasivijęs i paėmė po ranką kad nusilpnėjęs nekristų. Pažino Stepas ir Praną brolį ir vėl neramiai paklausė: „Tai kaip mano motinėle, kaip Varutė gyvena?..“ Praną brolis matydamas kad Stepas labai nervuojasi, tik pasakė, kad i motinėle sveika ir Varutė taipgi gyvena.

Priejo Stepo kiemo vartus. Stepas vėl ištrūkęs iš rankų puolėsi atsikelti vartus kad greičiau įeiti kieman, sunkiai juos aklėlė i įpuolęs kieman susvyravo ir gerai kad paspėjo prieiti sienos, kad atsiremti, kitaip būtų sugriuvęs... Praną brolis dar jį prilaikė. Ant trobos slenkčio sėdėjo senutė, kuri pamačius jau gatvę Praną einantį vėdiną kokiui tai žmogui, atsistojo lyg ką tai atsiminė, o kaip Stepas puolėsi vartus atsikelti ir ko nesugriuvo pagal trobos sieną, ji puolė prie jo ir... iškarto pažino sūnų Stepą... „O, sūneli, sūneli mieliausias, ar tai tu gyvas dar?..“—emė bučiuoti Stepą veidą, kaklą, pečius senutė, o Stepas tik ją apkabino ir nieko negalėjo pasakyti... Karštos sąsajos pasipylė iš jo akių ir degindamos jo išdžiūvusius skruostus suslapino senutės motinos žilą galvą ir veidą... Praną brolis įvedė Stepą i vidų ir pasodino ant suolo; o senutė motina niekaip negalėjo nuo jo atsitraukti, ji pravirko taip pat, ir juodu abu—ir sūnus ir motina tik verkė ir kitas kitą bučiavo. „Tai iš kur tu, mano vakeli brangiausias. Aš tave jau apverčiau, apgalvėję seniai.“ Klausė motina Stepą, o šis tik ir ištare giliai, su skausmu atsidusęs: „Iš Rusijos, belaisvėj buvau...“—o tamsios atsiminimų smėklos praslinko lyg vėlinių gauja jo galvoj. Senutė puolėsi nuo Stepo valgyti jam iškoti, bet nieko neturėjo, buvo tik dar nuo vakarykšties užsilikusį šaltabaršų ant šaltos krosnies.

„Tai kad aš tau, vaikeli tu mano, neturiu ko valgyti duoti“—su skausmu pratarė motina, bet Stepas kaip tai keistai ranka pamojęs pasakė kad nieko nenori. „Mamyt, mamyt, pasakyk kaip Varutė gyvena?..“—maldaujančiomis kims žiūrėdamas klausė Stepas motinos, o ši, nusiiminusi, neturėjo kaip atsakyti. „Vaikeli, paskui, kaip nurimsi...“—pratarė motina, bet Stepas sugriebė josios rankas, emė jas spausti prie krūtinės ir tik klausė: „Kas su ja, sakyk, mamyt, sakyk, aš ją jau mačiau, aš jaučiau...“ „Nieko, vaikeli, ji tavęs ilgai verkė, bet paskui... kitą pamykė...“ „O, nelaimė mano, Dievulėliau gerasai, kam gi taip skaudžiai savo ranką ant manęs uždėjai?..“—tik ištare Stepas ir sugriuvo ant suolo. Praną brolis puolėsi jį gelbėti, o tuo tarpu ėjo trobon ir pats Pranas ir dar keli žmonės.

Stepą vėl sugrąžino i samonę. Jis apsidairęs ir pamatęs pažįstamus veidus apie save susigėdo kad toks netyrisikas, bet spausdamas jį sveikinančias rankas visiemis tik sakė kad iš silpnumo negalėjęs susilaikyti, kad labai išvargintas esąs. Žmonės matydami Stepą išvargusį veidą nebeįsivijo jam širdies uždavinėti ir neklusninojo kas su juo buvo, tik greit pasistengė atnešti valgio ir prašė jo valgyti kad sustiprėtų. Visi i Stepą žiūrėjo, todėl jis negalėjo būti ramus jausdamas savo silpnumą ir valgis jam nesisekė, krito iš rankų.

Šiaip taip pavalgęs jis jau galėjo žmonėms atsakinėti

i klausimus, tik vengė viso to kas jam priminė vargus ir skausmus Rusijoj perkentėtus, bet žmonės patys suprato kas jam yra skaudu ir ardo ramumą ir jo neužgavo.

Matydami kad reikia leisti nuvargusiems pasilsėti, žmonės išėjo ir paliko Stepą su motina vienu du. Stepas kiek nurimęs jau galėjo ir su motina kalbėtis ir emė jai viską pasakoti, ką kentėjo, ko troško, ko bijojosi, žodžiu, viską jai išpasakojo, nors žmonėms nenorėjo pasakoti. Ažarodamas Stepas pasakojo tą džiaugsmą, kurį jis pergyveno grįžtant i tėviškę, o jo motina tik širdy kartu su sūnumi verkė, nes jį jau nebegalėjo sąsaramis vertinti—sunkus gyvenimas jį taip nukamavo...

Jau saulutė buvo nusileidusi ir vakaro vėsumas apglėbė gamtą kaip Stepas užsiorėjo būtinai nueiti pas Varutę, kad viską sužinotų kas jį dabar emė kankinti. Nors motina nenorėjo leisti Stepą sakydama kad jam bus negerai nuo vaikščiojimo, bet jis išėjo prieš jos norą, dar gi užsiorėjęs ir duris smarkiai išeidamas uždaužė. Motina matė kaip jam kažkas sukilo, kaip jis kažką skaudžiai galvojo ir kaip stipresniu, rodom, paliko, taip iškarsčiavo, kad, nors drebedamas, ėjo tvirtu, nesvyruojančiu žingsniu. Gaila buvo motinai vaiklo skausmais suvarginto, bet ji negalėjo jo sulaukyti.

O jis emė dabar pas ją... Ką ji sakys, ką jis darys, ką jiedu išs kalbėti susitikę?.. Motina numanė kad ant gero negali išeiti tas jų susitikimas, bet ką ji gali padaryti, kad sūnus taip to nori. „Ji turėjo vaiką nuo kito, o jis jį mylėjo ir jos meilės tikėjosi amžinai“—galvojo motina. „Jis jai tyrą palikęs tikėjosi sugrįžęs iš karo tokia ir atrasti...“ Ji dabar po Stepą išėjimo i kariuomenę turėjo vaiką, o jis to niekuomet nesitikėjo... kas dabar bus?..

Taip galvojo pasilikus viena troboj motina, o Stepas išpuolęs i gatvę skubiai nuėjo link trobos kur jį tikėjosi rasti. „Ji tarnavo pas kaimyną ir, turbūt, ir dabar tenai tebėra, gal atrasiu vieną“—galvojo Stepas eidamas. Iki kaimyno kiemui nieko nesutiko ir įpuolęs pro vartus ėjo i trobą. Praverė duris... troboj nieko nebuvo—nė seimininko, nė seimininkės, nė jos... Nenorėjo Stepas savo akim tikėti ir ėjo toliau, i trobos vidurį. Troba dar buvo neapšviesta, bet vakaras buvo šviesus, ir Stepas pastebėjo vieną kurtę ant suolo kas tai subaltavo, lyg pasisilepti už kabančių drapanų norėdamas ir, truputį išsigandęs, paklūtė: „Kas čia, atsiliepti!“ Dar kurtę sukurtėjo ir Stepas išgirdo: „Tu, Stepai, gyvas?..“ Balsas kokiui tai baisumui skambėjo ir Stepui per širdį skaudžiai nudiegė—taip, tai jos balsas, tai Varutė šneka... „A, tu čia, tu Varute, tai kam slepies nuo manęs, jog visi kaimo žmonės nori mane pamatyti, o tu slepies“—Taip pasakęs Stepas žengė i kurtę kur Varutė buvo ir priartinęs ranka užgriebė ranką, kuri jį norėjo atstumti. „Bijau, bijau, aš negaliu tavęs net pasveikinti, aš tavęs bijau“—emė staiga verkti merginą. Stepas patraukė ją už rankos ir ji kažkodel jam nesipriešino—jis prisivėdė ją ant suolo, prie lango, kur veidus galima buvo pažinti, ir pasodino ją i pats šale prisėdo.

Taip, tai tikrai buvo Varutė, tai Varutė, del kurios Stepas taip kentėjo tolimesioj šaly, žiaurioj belaisvėj būdamas, kuri jam liguistą svajone buvo. Ji dabar verkė ir visa drebejo, o jis jį laikė už rankos ir pats sumišimą vos valdė.

„Ko tu verki, ko verki, Varute, ar tu mane užmiršai, ar užmiršai savo Stepą, kuris buvo išėjęs del Lietuvos kariauti, kuriam tu amžiną meilę žadėjai,—ar ištikro tu manęs bijais, sakyk, sakyk—aš tavo žodžie trokštu“—emė Stepas nesusivaldydamas sumišime kalbėti vis merginos rankos nepaleisdamas, o ji tik krūptelėjo galvą nuleidus.

Stepas pajuto visą tai, ką jautė belaisvėj būdamas, apie Varutę svajodamas ir užsidegęs jausmu puolėsi šale savės sėdinčią Varutę bučiuoti, visą meilės karštį bučiuose sudėdamas.

Varutė ligioli verkusi, atsipeikėjo, bet Stepo nuo savės nestūmė, nes gaila jai buvo jo—tokio suvargusio, kaip jį kiti atėjusi kaiman šį vakarą pamatė, bet jo bučiais buvo jai aštrūs dygliai, kurie kiekvienas žeidė jos širdį. „Stepai, Stepai, tu nebeužmiršai—aš jau aš... aš nebetyra, aš netokia, kokią tu mane kariuomenėn eidamas palikai...“—prašėko Varutė ir vėl emė verkti. Dabar ji verkė įsikniaubus i Stepą krūtinę ir rankomis spausdama jo rankas. Ji kukčiojo taip kad Stepui buvo net baisu. „Tai kodėl, kodėl tu manęs nenorėjai matyti, kodėl nuo manęs slėpėsi šį vakarą, kodėl, sakyk, kodėl?..“—jau piktai emė kalbėti Stepas labai įsikarščiavęs. Jo jausmai dabar taip sumišo kad viskas išvien maišėsi—ir meilė, ir ilgesis, ir piktis: „Varute, sakyk, sakyk greičiau, aš savęs nebesuvaldysiu, nekanpink, sakyk“—užsispyrė Stepas, o ji, staiga nuo jo atšokus ir jo rankas paliečiusavus tik ištare: „Stepai, tu man nedovanosi, tu negali man dovanoti, aš jau amžinai žuvau... aš turėjau vaiką... vaiką nuo kito, tuo tarpu kai tu karo lauke su priešais kovojai ir mano meilę tikejaisi turis... Tu klydai... O, aš pražuvus, tu man negali dovanoti... negali, negali...“

„Tai tu... tu... jau nebe man... tu, kuri mane žadėjai neužmiršti, nors aš ir kovoj krieščiau... tu širdį kitas pavergė, tu mane užmiršai... o, kam aš tiek rūpinaus, kam kentėjau, kam tiek...“ Rusijoj aš ko nesumisiu del tavęs, aš nebegalėjau net melstis, aš Dievui del tavęs nusidėjau... o, aš nelaimingas... tu mane užmiršai...“ emė Stepas balsu rėkty lyg sumišęs ir staiga atsikėlęs šoko pro duris laukan, tik per sukastus dantis „sudev...“ ištars.

(Bus daugiau)

Vargo Poeta.

Eina lyg žvaigždės, skaitydamas. Smagu, gerai—tik neilgai.

L. D. S. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

CHICAGO, ILL.

LDS. 38 k. mėnesinis susirinkimas lyvys nedėlio, 10 d. spalio, tuojau po pamaldy. Aušros Vartų parapijos svetainėje, 2323 W. 23 Pl. Viet nariai malonėktie priimti ir naujų atstovų.

BRIDGEPORT, CONN.

LDS. 30 k. mėnesinis susirinkimas lyvys nedėlio, 10 d. spalio, tuojau po pamaldy. Aušros Vartų parapijos svetainėje, 2323 W. 23 Pl. Viet nariai malonėktie priimti ir naujų atstovų.

NEW BRITAIN, CONN.

LDS. 38 k. mėnesinis susirinkimas lyvys nedėlio, 10 d. spalio, tuojau po pamaldy. Aušros Vartų parapijos svetainėje, 2323 W. 23 Pl. Viet nariai malonėktie priimti ir naujų atstovų.

CICERO, ILL.

LDS. 40 k. mėnesinis susirinkimas lyvys nedėlio, 10 d. spalio, tuojau po pamaldy. Aušros Vartų parapijos svetainėje, 2323 W. 23 Pl. Viet nariai malonėktie priimti ir naujų atstovų.

DAYTON, OHIO.

LDS. 40 k. mėnesinis susirinkimas lyvys nedėlio, 10 d. spalio, tuojau po pamaldy. Aušros Vartų parapijos svetainėje, 2323 W. 23 Pl. Viet nariai malonėktie priimti ir naujų atstovų.

MONTREAL, CANADA.

LDS. 40 k. mėnesinis susirinkimas lyvys nedėlio, 10 d. spalio, tuojau po pamaldy. Aušros Vartų parapijos svetainėje, 2323 W. 23 Pl. Viet nariai malonėktie priimti ir naujų atstovų.

NERA SKIRTUMO.

Mums nėra skirtumo ar Jūsų bila už spaudos darbus \$50.00 arba \$500.00 i mėnesi.

Mes priimsime užsaky, maž didelį ar mažą ir norime parodyti Jums delko mes manome, kad galime būti Jūsų spausdavininkais.

Jeigu nebūtų gera priežastis, tai mes neužimtume brangios laiko ir vietos šiam apgarsinimui.

„Darbininko“ Spausdė įrengta naujausiomis moderniomis mašinomis ir spaudos darbai atliekami greit ir gerai.

Su visais spaudos darbais kreipkitės šiuo adresu:

„DARBININKAS“

366 Broadway, Boston 27, Mass. TELEFONAS No. Boston 620

LIETUVOS ŽEMLAPIS

KAINA 75 CENTAI.

/ Tai naujausios laidos žemlapis ir kiekvienas lietuvis turėtų įsigyti. Sulankstomas ir apdarytas puikiais viršeliais.

DIDŽIO IŠLANKSTYTAS 26 1/2 x 33 1/2

SULANKSTYTAS 6 1/2 x 9 1/2

Galima gauti „DARBININKE“

366 Broadway, Boston 27, Mass.

ALKOOLIS.

Alkoholis Mėdiena visiemis yra paprastas dalykas. Nerastumėte jo vienos ypatingos civilizuotame pasaulyje kuri nieko nežinojo apie jį. Bet paprasčiausiu būdu definiciją apie alkoholį kaip jis pasidaro, iš ko pasidaro, kaip jis yra reikalingas, kokį įtaką daro ant žmogaus sistemos kuomet jį vartoja, ar yra reikalo vartoti ir ką mes turime daryti kad nusipratinume nuo to bėdą ir nelaimę, įpročio, galima sakyti, kad mažas nuoklitis atsirasti, sugėdijimui, į šiuos klausimus tinkamai atsakyti. Todėl sumaniu nors trumpai išbeiti paaiškinti apie tą mums žinomą, bet ne visiems suprantamą skystimą. Jei mes visi kaip vienas supratume, kas yra alkoholis, nebūtų reikalo šv. Valst. valdžiai skirti milijonus dolerių prohibicijos įstatymo vykdymui. Nebūtų reikalo nei blaivinių organizacijų steigti, tuomet kiekvienas vengtu alkoholio, kaip smarkiausią nuodą.

Norėdami išaiškinti alkoholį ir jo neklusnius ypatybes, turime susidurti su mokslu.

Alkoholis yra dviejų rūšių, kaip chemiškai mes vadiname: Methyl — medinis ir Ethyl — tikrasis alkoholis. Medinis alkoholis chemiškai formulą turi CH3OH, o paprastas arba tikrasis turi C2H5OH. Dabar mes matome, kad tuo chemikalais toli skiriasi viens nuo kito. Iš to mes galime suprasti, kad negalime užvaduoti vieno vietą su kitu. Medinis alkoholis yra mirčiai nuodingas. Patekęs viduriuosis užnuodija visą žmogaus kūno organizmą taip jog nesirandama nė jokių vaistų, kurie veikty prieš tą baisų nuodą, o vartojant iš viršaus — apjaukia. Nuo jo labai dažnai žmogus ar gyvulys netenka regėjimo ant visados. Tas nelabai senai tapo susekta. Iki 1910 m. medinis alkoholis buvo vartojamas prie išdėrimo kietųjų skrybėlių (Derby felt hat). Bet kartas nuo karto buvo atsitikimų, kad žmogus staiga netekdavo regėjimo (apakdavo). Ilgus metus gydytojai (specialistai) džiūvino smegenis, kad suradus tos baisios ligos priežastis. Po ilgų tyrinėjimų, pasisekė susekti, jog apakimas atsiranda iš priežasties devė jino skrybėlių (Derby felt hat), kurios buvo planuojamos medininiu alkoholyje kad užlaikytų stiprumą. Ir nuo to laiko griežtai yra valdžios uždrausta vartoti medinį alkoholį visur, kur tik jis gali lengvai pasiekti žmogaus kūną iš vidaus ar lauko. Šiandien jis yra vartojamas nekurių daiktų išdėrime. Jis nėra pavojingas vartoti alkoholinėse lėmpose.

Ethyl, arba tikrasis alkoholis pasidaro iš visko, kas tik turi krakmolo ir cukraus, pridėjus nieliu. Mielės duoda pradžią rūgimui, rūgimas nėra kas kitas kaip tik veikimas bakterijų, kurios perverčia cukrų ir krakmolą į actą (uksusas-vinigeris), o iš acto-vinigerio į alkoholį. Alkoholis negalima padaryti liuosu nuo vandens nes jis traukia vandenį labai staigiai iš oru. Vartojant alkoholį chemiškose laboratorijose, kur turi būti taip liuosas nuo vandens, kaip galima, tai yra daroma šiaip: paima paprastą alkoholį, sumaišo su metaliniu nortu (metalio sodiumu), kuris sutraukia visą vandenį, kiek tik randasi alkoholyje. Po tam vėl distiluoja jį tam tikras pritaistas bonkas, kurios yra gerai apsaugotos nuo įėjimo oro, tai tik tuomet gaunamas, taip vadinamas: „apsoluitiškas alkoholis“. Bet ir tai labai retai pasisekė padirbti 100 nuoš. alkoholį.

Dabar klausimas: ar alkoholis tikrai reikalingas ir ar negalima jo jo apsieiti? Šiandien daug alkoholio vartojama nekuriems vaistams del užlaikymo nuo sugėdimo. Bet tą mes galėtume pavaduoti glicerina, nes jį taip pat geria užlaikyti nuo gėdimo. Žmonių ir gyvulių kūnai yra sumerkiami alkoholyje vartojimui del mędies mokslo. Bet ir tai būtų galima pakeisti su parmoldehidu (kas daugybi vietų ir daroma). Bet visgi visur negalima apsieiti nekurius alkoholio, nes negalime padirbti aukščiausią minėtą Parmoldehidą be alkoholio. Taipgi chloroformą, cotti

ir kitus chemikalus negalima padirbti nevarojus alkoholio. Bet tas būtų galima apriboti šiaip: išdėrbi alkoholį tose laboratorijose, kur yra išdėrbiama viršuje minėti chemikalai ir išdėrbi tik tiek, kiek būtina reikla suvartoti išdėrbinui tų chemikalų.

Iš to mes galime gauti kiek su pratimo, kad alkoholis nėra taip reikalingas kaip nekuri sako, kad be jo negalima apsieiti.

Dabar vėl klausimas: ar pri- duoda žmogui stiprumo ir ar yra sveika vartoti alkoholį nors ir nedaug? Nekuri reikiąsi tuo, sakydami, jeigu nebūtų sveika, tai gydytojas neduotų „brandės“ kuomet žmogus kankinasi kokių sopulių, del pavyzdžio — sužeistas. Tai yra daroma delto, kad alkoholis marina dirksnius (jautrumą). Čia jau mes matome, kad alkoholis ne stiprina, bet apmari- na žmogaus kūną. O jeigu marina jausmus, tai aišku, kad negali būti vartojamas kaip vaistas. Maistinių daiktų mes vadiname tą, kuris duoda maistą augimui naujų celių, bet alkoholis negana tą to neduoda, bet dar tas pačias naikina. Tas buvo bandyta Dr. Gaddord'so.

Nekuri iš mūsų Lietuvių turi tokių išmanymą, kad būk išgėrus prieš valgį nuo „trejankos“ (trejų-devynerių), apėtitą pataiso. Tas tiesa, bet to nežino, kad apėtitą ne alkoholis taiso, bet žolės, esančios užmerktos tame alkoholyje, kaip tai paprastai yra de- dama imbiero ir karčiųjų pipirų (Capsicum Frutescens). Taip ir daugiau galima priskaituoti augalų kurie turi vertę pataisymui apėtitui. Del pavyzdžio pienė (tarakum), kartmedis (quassia) ir keletas kitų. Bet ne kokios tenai bobų sumanytos „trejankos“ (trejų-devynerių).

Tas viršinimtas šaknis galima sutaisyti sekančiai: verdančiu vandeniu užpilti ir gerai užden- gus palaikyti pusę valandos. Po tam minkšti ir atšaldžius gali vartoti tą skystimą vietoje trejankos del pataisymo apėtitui. Bet reikia žinoti kiek ant karto imti, nes perda- vus pačmus, gali kenkti sveikatai.

Kaip alkoholis veikia ant žmo- gaus nervų? Mes žinome, kad eteris yra vartojamas užmigdyti laike operacijos. Bet eterio ne- duosi nė didžiausiam girtuokliui: sakys, kad tas yra nuodai. Bet aš del geresnio supratimo, paim- kime chemišką formulą alkoholio ir eterio ir pamatysime, kas jos la- bai giminingos viena kitai. Al- koholio formulą C2H5OH; eterio — C2H5. Mes matome, kad labai panašios, todėl panašiai ir veikia ant žmogaus. Tik alkoholis veikia lėčiau, negu eteris.

Alkoholis paimtas į vidurius, pir- mausiaai veikia ant vidurinės da- ties smegenų, po tam an intelek- tuosios (protingosios) dalies, o paskui ir visas smegenis apima. Smegenų palietimas atsiliepia ir į augaraulio dirksnius. Toliau pa- liečia visą kūną ir žmogus lieka visiškai suparalizuotas. Tas ašmus duoda suprasti, kad varto- jant alkoholį, niekuomet negali būti stiprus, kaip protiška, taip ir fi- zikiškai, nes tas jau buvo parody- ta gan tvirtais faktais.

Dr. Jacoby darė visokių ekspe- rimentų, kad sužinojus ar alko- holis stiprina protą. Jis darė ban- dymus sekančiai: surinko vieną iš- silavinusį stenografą ir vė- nai pusei iš jį davė 10 kubikų centimėterių (10 c. c.) alkoholio, o kitai pusei nedavė nė biskio ir pa- skyrė 15 minučių dirbti. Po įtek- me alkoholio daug daugiau padarė klaidų, negu tuo, kurios nebuvo ē- musios jo. Pianistai alkoholiui daugia kartų užgama nereika- langa balsų, negu tie; kurie nevar- toja alkoholio: Girdėjimas nėra toks aštrus vartojant alkoholį kaip nevartojant. Skirtumo nedaro kiek vartojama. Nereikia daug. Nekuri sako, kad alkoholis „pri- duoda vikrumo“. Tas buvo ban- dyta Pottgerman'o. Jis ištyrė pats ant savęs, kiek kartų gali išsauti iš šautuvo per minutę ir kiek kar- tų įverti šilumą į adatą. Išgėręs al- koholio mažą porciją, vos tik 25 ku- bikius centimėterius, bandė at- kartoti savo išsilavinimą vienuo- liktą valandą nuo išgėrimo alkoholio. Pasirodė, kad vikrumas nebuvo

normališkas: neimėrė tiek šilv- nių ir neįvėrė šilto į adatą tiek kartų. Pasirodė, kad žmogus ir vikrumo pasiilkęs nuo kitų savo draugų, kurie nevartoja alkoholio.

Negana viršinimty bandymų, dar vieną paduodu apie kūno sti- prumą.

Generolas Leistenstofer' darė bandymą ant keliolikos savo ka- reivių. Vieną pulką savo karių- vių gerai maitino, bet nedavė nė biskio alkoholio ir tas pulkas daug- toliau nuėjo ir geresniam padėji- mui: buvo, negu tas, kuriam buvo duodama alkoholis.

Zuntz ir Schumberg studijavo temperatūrą keliaujančių kari- vių. Surado, kad keliaujantis kari- vius gali nešti ant savo pečių apie 45 svarus ir eiti apie 8 ar 10 Am. mylių ir kūno temperatū- rą visai nepakyla. Bet kuomet buvo duodama, nors ir mažai al- koholio, tai temperatūra pakilo nuo 102 F. iki 105 F. (40.5C.).

Parkers kalba apie markavimą 400 mylių skersai Egipto dyk- vų. Anglijos kariiviai ėjo 1800 m. ir nė vienas pulkas nepavar- go kelyje, bet alkoholis nebuvo duodama. Vieną dieną didelė da- lis tų karių gavo alkoholio nuo šavo giminii ir mylimųjų, tuomet pasirodė, kad kuome visi tie, ku- rie tik vartojo alkoholį, atsidūrė ligoninė iš priežasties pavargi- mo, o tie kurie neragavo alkoholio, galėjo maršuoti ir toliau. Čia mes matome, kad alkoholis lošia savo rolę nemažiau, kaip kiekviename darytame bandyme.

Čia paimiam tik trumpai, per- bėgdamas nekuriuos kenksmingu- mus, bet jei norėtume plačiau tai apkalbėti, imtų labai daug laiko ir vietos laikraštyje. Čia neminė- jau jo kenksmingumo del inkstų, širdies, kepenų ir šlapimo pūslės. Žodžiu sakant, alkoholis yra vienas iš įvairiausių nuodų, kuris veikia ant kiekvienos kūno dalies be skirtumo.

Paimkime šiandieninę namieje padirbtą „moon-shine“, ką mes apie tai galėtume pasakyti? Ka- dangi ji turi asvyje dalį alkoholio, kurio kenksmingumas jau buvo nurodytas, bet prigto jo dar randasi ir kitokių rūgščių, kurios yra du kartų kenksmingesnės, ne- gu alkoholis, nes bobelės, kurios dirba tų skystimėlių, nė viena nėra baigusi chemijos kursą ir neturi nė mažiausio supratimo apie vei- dūsiu nė didžiausiam girtuokliui: sakys, kad tas yra nuodai. Bet aš del geresnio supratimo, paim- kime chemišką formulą alkoholio ir eterio ir pamatysime, kas jos la- bai giminingos viena kitai. Al- koholio formulą C2H5OH; eterio — C2H5. Mes matome, kad labai panašios, todėl panašiai ir veikia ant žmogaus. Tik alkoholis veikia lėčiau, negu eteris.

Alkoholis paimtas į vidurius, pi- rmausiaai veikia ant vidurinės da- ties smegenų, po tam an intelek- tuosios (protingosios) dalies, o paskui ir visas smegenis apima.

Smegenų palietimas atsiliepia ir į augaraulio dirksnius. Toliau pa- liečia visą kūną ir žmogus lieka visiškai suparalizuotas. Tas ašmus duoda suprasti, kad varto- jant alkoholį, niekuomet negali būti stiprus, kaip protiška, taip ir fi- zikiškai, nes tas jau buvo parody- ta gan tvirtais faktais.

Dr. Jacoby darė visokių ekspe- rimentų, kad sužinojus ar alko- holis stiprina protą. Jis darė ban- dymus sekančiai: surinko vieną iš- silavinusį stenografą ir vė- nai pusei iš jį davė 10 kubikų centimėterių (10 c. c.) alkoholio, o kitai pusei nedavė nė biskio ir pa- skyrė 15 minučių dirbti. Po įtek- me alkoholio daug daugiau padarė klaidų, negu tuo, kurios nebuvo ē- musios jo. Pianistai alkoholiui daugia kartų užgama nereika- langa balsų, negu tie; kurie nevar- toja alkoholio: Girdėjimas nėra toks aštrus vartojant alkoholį kaip nevartojant. Skirtumo nedaro kiek vartojama. Nereikia daug. Nekuri sako, kad alkoholis „pri- duoda vikrumo“. Tas buvo ban- dyta Pottgerman'o. Jis ištyrė pats ant savęs, kiek kartų gali išsauti iš šautuvo per minutę ir kiek kar- tų įverti šilumą į adatą. Išgėręs al- koholio mažą porciją, vos tik 25 ku- bikius centimėterius, bandė at- kartoti savo išsilavinimą vienuo- liktą valandą nuo išgėrimo alkoholio. Pasirodė, kad vikrumas nebuvo

klame vieni pas kitus.

Zagaris „Pavasario“ kuopos, norėdami būti naudingesniais Dievui ir Tėvynei, pasiryžo įvie- tis ir tam tikslui nutarė įsteigti savo knygyną-skaityklą. Deja, visuomet viena kliūtis — piniginė — neleidžia pagelduojamoji plot- mę įvystyti tą gražų sumanymą. Neturėdami kuomi knygas pirkti, kuopos nariai kokias turėjo kny- gas nešė ir aukavo, vienok dar didelis jaudinimas knygų trūkumas.

Žinodami Brolių-Amerikiečių atviras širdis, nutarė kreiptis į Jūs Tautiečiai prašant paramos tame sumanyme, ypač į „Darbi- ninko“ Redakciją kuri plačiai ži- noma Lietuvoje. — Prisiiskite at- liekamą knygą, o tada bežiūrint mūsų knygynas užaugs. Tikinčs, kad mūsų prašymas neliks pa- mirtas, aukos gi bus priimtos dė- kinga širdimi.

Su gilia pagarba,
Zagaris „Pavasario“ kuopos
pirmininkas K. T. Rauda.
Aukos siųskite šiuo antrašu:
LITHUANIA, Zagaris, Kunigui P.
Raudai, del „Pavasario“.

PASTABĖS.

„Dirvos“ num. 39 rašo- ma: „Antan (?) tulas kleri- kalų kalbėtojas skelbė, kad girdi, pabaigę paskolos dar- bą mes rinkime aukas, kad su jomis sudrūtinti Lietuvos sienų sargybą ir neįleisti nei vieno kas tik gryš iš Ameri- kos neturėdamas Tautos Fondo paliūdjimo.“ Jei iš- tikro „tulas klerikalų kal- bėtojas“ ką nors panašaus būtų pasakęs, tai visi laisva- manų laikraščiai būt apie jį bebūnija. Bet kadangi tas „tulas klerikalų kalbėtojas“

neįvardintas, tai aišku, kad čia yra tik begėdiškas laisva- manio išmislas, kad persta- tyti katalikus partiviškiau- siais žmonėmis ir varžan- čiais kitų laisvę. Bet mums tai nereikia griebtis išmisliu, kad prirodyti liberalų toki partiviškumą koki katali- kams jie bando primesti. „Vienybė“ num. 60, rugpj. 12 d. laidoje rašo: „Gudas, „Darbininko“ redaktorius, kuris ir dabar liuosai Lietu- voj važinėja, nors turėjo prieš Lietuvos valdžią atsa- kyti už tokį jos piliečių ir valstybės samonės įžeidi- mą.“

Tai mat čia ne išmislas, o juodai ant balto parašyta, o liberalai nori ir kaip jie laisvę supranta. Laisvama- niai laisvę supranta taip, kad gavus sau viršų, nelei- si nieko jiems priešinai nei rašyti, nei sakyti, o už to vo prie caro, taip Rusijoj padarymą bausis. Taip bu- lobsėvikių valdžia daro, tą mūsų laisvamaniai darytų, kaip jų pačių žodžiai liūdi- ja, jei turėtų viršų.

„Sandarą“ num. 40 rašo: „Gerb. Čarneckis taip elgia- si, tarsi jis atstovautų tik vienus klerikalus.“ Ir nei mažiausiu faktu toje ilgoje pastaboje ir korespondenci- joj iš Chicago apie Čarneckio ten atsilankymą nepa- tvirtina viršuje cituoto pa- sakymo. Žinoma to nepada- rė delto, kad Čarneckis pa- sielgė kaip reikiant. Lais- vamaniai vietoj išmislus ra- šyti apie Lietuvos atstovų verčiau pradėtų kuomi nors prisidėti prie paskolos suk- limo. Ką padarė So. Bosto- no sandariečiai su nuterio- tais drangais ir nežinomus šalies piliečiais. Netrukus atvyks Lietuvos atstovas

Bostonan. Ar jūs pakampė- se bailiai slapstyti su A. L. D. L. D. (Amerikos La- bai Dideliais Lietuvių Dur- neliais)?

Neseniai i Brooklyno „Vie- nybės“ priekaištą L. St. Seimui, buk jis lėtai dirbęs, nurodėme kaipkurią to lėtu- mo priežastis. Nurodėme, kad social-demokratų, soci- jalistų liaudininkų, valstie- čių Sąjungos ir tautinių ma- žumų atstovai čičla valanda susivėlina i posėdžius ateiti, o i atėję dažnai užveda tu- ščių ginklų apie tai kodėl Ka- talikų Bažnyčia neleidžia moterims kunigauti ir t. p. Tai „Vienybė“ num. 75 at- sako, kad „čia tik atgaleivio susiraminimas.“ Žmogus su protu mato, kad čia ne su- siraminimas, o dalyko išai- škinimas.

Laisvamanių ir socialistų laikraščiai, didžiausiomis raidėmis rašo, buk krikščio- nys demokratai pardavę Lie- tuvą Lenkijai. O tuo pat tarpu svetimos valstybės viena po kitai pripažįsta Lietuvą de jure neprigul- minga. Ką tų laikraščių skaitytojai turi manyti apie jų redaktorius?

STENGIS IŠVARTYTI ŽURKES IŠ RYTŲ.

Suv. Valstijose žiurkės su- naikina apie dviejų šimtų mi- lionų dolerių vertės maisto, kaip tai, grūdus ir kitus javus sandėliuose. Ir tik suvienytos pastangos kožno namų savi- ninko ir namų gyventojų išnai- kins tas biaures žiurkes. Suv. Valstijų Agrikultūros Departa- mento Biological Survey pra- dėjo kovą prieš jas rytose. Darbas buvo paskelmingai vos- tas vakarų valstijose.

Rytų ir pietų gyventojai per toki ilgą laiką kentę žur- kų draskymą ir naikinimą, jog dabar žiurkės jiems papra- stas dalykas. Bet Dėdė Samas stengs atbudinti tuos gyventoj- us ir parodyti reikalingumą išnaikinti jas.

State Penitentiary Ukės, Ba- ton Rouge, La. turi 2,500 akv. žemės. Pereitais metais pasio- dido 200 akv. kornų. Žiurkės apsigyveno ant žemės, pavog- damos visą sėklą kas nedavė progos dygti. Antrą sykį ap- sodino žemę, bet šį sykį treč- dalis užderėjimo pasirodė.

Bet šiais metais tas pats u- kininkas pradėjo kovoti su žiurkėmis, sulig Biological Sur- vey patartą būdą. Iš kalejimų prasikaltėliai buvo vartoti iš- mętyt nuodytas vilionės ant 2,500 akv. žemės. Po tam žur- kės pragašo. Šiais metais uki- ninkas turėjo kuop-puikčiausias pasekmes.

LINKSMAS PRANESIMAS!

Šiuo mi mes pranešame Lietuvį visuomeni kad mes

VALGYKLĄ

Po No. 787 Bank Street,

(Ant antrų lubų.)

WATERBURY, CONN.

Gaminame visokius ska- nius valgius ir už prieinamą kainą. Vieta puiki ir šva- riati užlaikoma. Visiems tau- tiečiams patarnausime koge- liausiai, tad visus prašome atsilankyti.

Vardas mūsų valgyklos:

ARLINGTON

RESTAURANT

M. KILKAUSKAS ir J. GUSTAS
787 Bank St., Waterbury, Ct.

VARTOK
Visur ir Visuomet
FONTANINĖ PLUNKSNA
Jeigu nori, kad raštas atro- dytų gražiai ir jeigu nori sutau- pyti koduogiausią laiką. Dėlei pla- tegnių informacijų klausk pas
"DARBININKA"
366 Broadway,
Boston 27, Mass.

SENIAUSIA, DIDZIAUSIA IR
ISTIKIMIAUSIA FIRMA
BIZNYJE.

Sveikata ir Linksmumas Kiekvienoje Skrynioje.
LIBAU, HELSINGFORS, RIGA, REVAL, MEMEL.
GOLD MEDAL MILITAI

110 svarų pilnai dvilinkas maišas	\$10.00
60 svarų Domino Cane Gran. 1 Zvartų bakaus	6.
Geriausios rūšies, dėžė 48 pntinėle	10.
Leggett's Premier, dėžė 48 pntinėle	10.00
10 sv. supakuota i vieną bakšą, Rolfe Br. s. special	4.00
25 svarai, supakuota i vieną bakšą	7.50
24 svarai, supakuota po 3 sv. pntinėle	8.00
20 svarų geriausi (Specch) i vieną bakšą	6.00
24-25 svarai išrūkyti special Róhe Bros	12.50

Mūsų kainos paduoga perkamui išsias i paskirtą vietą ir apsaugoje nuo karšos, apvogimų, strėlių ir revoliucijos. 10 nuosimtis virš už vi- durines šalis ant savo pakuočių pundi. Persiunčiamie kogečiausiai ir už pigią kainą.

AMERICAN MERCHANTS SHIPPING & FORWARDING CO.
147 Fourth Ave., New York, N. Y.

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

New York-Hamburg Direct

JULIUS ROTTENBERG, Inc.,
New England General Pass.
260 Hanover Street, Boston, Mass.

GRIGAS KUNAŠAUSKAS
TIESUOTAS AGENTAS VISŲ GARLAIVINIŲ LINIJŲ

Agentūra Uždėta 1910 m.

LAIVAKORTĖS I LIETUVĄ

ir iš LIETUVOS parduodu per Rotterdamą, Antverpeną, Amburgą, Bremeną, Klaipėdą, Karaliaučį, Eitkūnus, ir Liepoją ant geriau- sių ir greičiausių laivų. Pasportus išreikalau- ju visiems keliaujantiems i LIETUVĄ. Pini- gų siuntimas ir mainymas pagal dienių kursą. Išvažiuojant i Lietuvą mainyti pinigus nepri- verčiame. Atvažiuojančius iš kitų miestų patin- ku ant stoties ir bagažius pristatau ant laivo.

Su visomis informacijomis kreipkitės ypa- tiškai arba per laisną pas seną ir užtikrintą a- gentą.

G. KUNAŠAUSKAS 179 East 3d Street,
New York, N. Y.

Visuotinė užtikėjimą įgtiau teisingumu ir mano geru patarnavimu, užganėdijau daugumą užganėdinsiu ir jus.

EXTRA
Pranešimas

KNYGOS IS LIETUVOS!!!

Knyga -- Mokykla.

Daugiausia gautų iš Lietuvos knygų tinka pasimokimui skaitymo, rašymo, kalbos, skaitliavimo ir apsipažinimui su kitais svarbiais šių dienų klausimais.

Besitariant šaltiems žiemos vakarams skaitytojai pasirūpinkite įsigyti tinkamų vadovėlių, kad nepraleidus liuso laiko ne naudot.

Daugelis važiuoja ir rengiasi važiuoti į tėvynę Lietuvą. Pirmą negu važiuosite, ir mokykite gerai lietuviškai rašyti, skaitliuoti ir tt. ir taip-gi apsipažinkite su kitais svarbiais klausimais, kuriuos kiekvienas lietuvis turi žinoti.

Tad, dabar proga įsigyti labai naudingas knygas, kurių neperdaugiausia išleista, o dar mažiau gauta čia Amerikoje.

Tamistos žinote, jog Lietuvoje kad ir leidžia knygas, tai neperdidžiausią skaičių egzempliorių, nes popiera ir atspausdinimas gana brangia atseina. Šių skelbiamų knygų gali ir Lietuvoje pritrūkti. Tad pasiskubinkite su užsakymais.

Zemian talpinaime surašę knygų gautų iš Lietuvos. L.D.S. nariai nuo pažymtos kataloginės kainos gaus nuolaidą 15 nuosimti arba 15 centų nuo dolerio. Tai yra: pasirinkę už vieną dolerį mus moka 85 centus. Pirkdami už daugiau kaip \$5.00 L.D.S. nariai gaus nuolaidą 25 nuos, arba 25 centus nuo dolerio.

Prieteliai pirkdami už daugiau kaip \$5.00 gaus nuolaidą 15 nuosimti.

L.D.S. nariai pirkdami daugiau kaip už \$10.00, gaus nuolaidą 33 nuosimti, o ne nariai gaus 25 nuosimti.

Knygoms specialė nuolaida.

APLINK BALTIJA. Kas jau yra pajūryje ir kas dar norėtų ten būti. Parašė Vaidilutė. Pust. 96. Bėgalo įdomi ir naudinga knygtė. 45

ARITMETIKOS TEORIJA. Ketvirtasis leidimas švietimo Ministerijos Knygų Leidimo Komisijos leidinys. Naudinga knyga kas nori išmokyti gerai skaitliavimo įvairiose šakose. Pust. 139. 75

ARITMETIKOS UZDAVINIAI. Vadovėlis aritmetikos pradžiai. Antroji dalis. (Veiksmai su skaičiais iki 1000). Parengė Pr. Mašiotas. 1921 m. Pust. 64. 35

ARITMETIKOS UZDAVINIAI. Vadovėlis aritmetikos pradžiai. Pirmoji dalis. (Veiksmai su skaičiais iki 1000). Parengė Pr. Mašiotas. 1921 m. Pust. 66. Naudingas vadovėlis kiekvienam norinčiam išmokyti gerai skaitliavimą. 25

ATLASAS LIETUVOS MOKYKLA. 1. Pusrutuliai, 2. Europa, 3. Azija, 4. Afrika, 5. Šiaurinė Amerika, 6. Pietinė Amerika, 7. Australija, 8. Lietuvos žemėlapis ir 9. Žmonių rasės. Parašė S. Franckevičius. Kaunas. 35

BAŽNYČIOS ISTORIJA VADOVĖLIS. Vertė Kun. V. Zajančauskas. I dalis (Senovės ir viduramžiai). II dalis (Naujieji Amžiai). Abi dalys. \$1.00

BUHALTERIJOS VADOVĖLIS. I dalis. Elementinis kursas komercijos mokykloms. Sutašė Jonas Ugnas. Kaunas. Pust. 184. Kas nori pasimokyti knygvedystės, patartina šį vadovėlį įsigyti. \$1.00

CIT PAKLAUSYKITE. Parinktos lietuvių poetų eilės. Parankiojo Liudas Gira. Ras labai puikių eilių, tinkamų vakarų pamąstymui. Pust. 120. 50

DUONELAIČIO RAŠTAI. Mokykloms parinkti ir paaiškinti. M. Biržiška. Pirmoji dalis: atkauskos ir priedai. Antroji dalis: Duonelaičio gyvenimas, raštai ir kalbos paaiškinimai. Kaunas, 1921 m. Pust. 202. Ketais apdarais. \$1.00

FARIZIEJAI. Trijų veiksmų drama. Lošime dalyvauja 6 moterys ir 7 vyrai. Vertė A. Rucevičius. Kaunas, 1920 b. Pust. 64. 35

JAMTOS PRADŽIA MOKSLIS. I dalis. Negyvoji gamta. Žemė Vanduo, Oras. Parašė J. Faronas. Švietimo Ministerijos leidinys. Popierio apdaras. Tilžeje, 1920 m. Pust. 112. 75

GEOMETRIJOS UZDAVINIAI. Sutašė Pr. Mašiotas. Pust. 79. 35

GYVENIMO AKORDAI. Parašė Vaidilutė. Telpa šie vaizdai: 1) Kaip rudens lapas, 2) Diana, 3) Jausmų panti, 4) Miroslava, 5) Prieš aušrą. Pust. 164-1921 m. 50

ISTORIJA APYSAKOS. Lietuvos glose. Vytauto Sūnus. Puikūs aprašymai apie Lietuvos senovės apsakose. Vertė A. Mustelkis. Kaunas. Pust. 174. 65

JONO BILIŪNO RAŠTAI. Paviekslai, apsakos ir eilės. Tilžeje, 1913. Pust. 143. 75

KAIP ŽMOGUS ŽEMEJE ĮSIGALĖJO. Lengvi mokslo pasakojimai. Parašė Pr. Mašiotas. Puiki knygelė pasiskaitymui. Su paveikslais. Pust. 44. 30

KAS TAI YRA KONSTITUCIJA? Parašė P. Višinskis. Kaunas. Pust. 14. 05

KETURI MONOLOGAI. Parašė A. Vieniulis. 1920 m. Pust. 24. 15

KOMEDIJOS. Pinigėliai, Karaliūtė tikroji teisybė, Gegužės, Kuprotas Oželis. Visos tos komedijėlės telpa vienoje knygoje ir tinka lošinimams. Parašė žymusis Sofija Čiurlionienė (Kymantaitė). Pust. 157. Švyturio B-vės leidinys. 65

LAPKUS. Trijų veiksmų tragi-komedijs. Sulietuvino E. Rucevičius. Lošime dalyvauja 3 moterys ir 2 vyrai. Kaunas, 1920 m. Pust. 56. 35

LEISKITE MAŽUOLAMS ATEITI Prie MANEŠ. Patarimai ir maldos laukiantiems ir sulaukusiems gražiausios gyvenimo dienos. Pagal kun. Fechtę sutašė Kupranas. Vilnius. Pust. 277. 50

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Sutašė J. Damijonaitis. Šis vadovėlis tinka mokykloms ir patiems per save mokin-

tių lietuvių kalbos. Pust. 127. 35

LIETUVŲ PAVASARIS, VASARA, RUDENIS IR ŽIEMA. Parinktieji skaitymėliai iš lietuvių raštijos apie Lietuvos metalaikius ir jų dalis. Sutašė Liudas Gira. Kaunas. Pust. 124. 50

LIETUVOS ISTORIJA LIGI LUBILINO UNIJOS. I dalis. Iš rusų kalbos vertė J. Bondeckis. Vilnius, 1920 m. Pust. 87. 50

MANO TAURE. Parašė Petras Vaidilutė. Telpa šie teatrališki veiklai: Žodžiai ir Atsakymai, 3-jų veiksmų dramos rašymas. Šiols virpėjimas, 3-jų atidengimų vaidas. Kaunas, 1920 m. Pust. 124. 50

MILDA, MELIS DEIVĖ. Mytologijos Pasaka. Parašė Petras Vaidilutė. Lošime dalyvauja 4 moterys ir 7 vyrai. Apart to dalyvauja Deivės, Jaujinimas ir Žmonės. Viskas dedasi Senų Senovės, Baltijos pajūryje. Pust. 67. 35

MOTERYSTĖ NESUARDOMYBĖ. Parašė J. Lesauskis. Labai naudinga knygelė kiekvienam. Kaunas, 1920 m. Pust. 32. 10

MOKSLO PASAKOS. Su 23 piešiniais. Parašė Pr. Mašiotas. Kaunas, 1920 m. Pust. 56. 35

MONOLOGAI. Blaiviminių pirmininkas. Ant vieno pečių. Šiols oratorius. 8. 3

MONOLOGAI: Testras ir dekoracijos. Ir mazgelis nepadėjo. Kaunas, pust. 12. 10

MOSŲ RASTŲ ISTORIJA. 1547 m.-1904 m. Parašė M. Biržiška. 1920 m. Pust. 112. 45

MOSŲ ŽINYNAS. Karo, mokslo ir literatūros žurnalas, leidžiamas kas 3-čią mėnesį. No. 1, Kaunas, 1921 m. Jame randasi labai naudingų aprašymų apie Lietuvą ir tt. \$1.00

MOS MAŽIAUSIEMS, MOS MIELIAUSIEMS. Parašė Pr. Mašiotas. Ilustravo P. Kalpokas. Puikios pasakaitės ir tinka vaikams. Su paveikslėliais. 30

NAUJOJI AMŽIŲ ISTORIJA. I dalis. Ligi didžiosios Prancūzų revoliucijos. Vertė L. Norėla ir J. Pajūjis. Pust. 124. Kaina 65

NAUJOJI ŽELANDIJA. Vladislavo Krakovskio. Lietuviškai išvertė J. Bekampis. Vilnius. Pust. 52. 20

NEGYYVOJI GAMTA. Oras, Vanduo, Žemė. Parašė M. Stankevičius. Su įvairiais piešiniais. Pust. 90. 50

PANČIAI. Teatrališkas veiklas. Tinka lošinimui. Lošime dalyvauja 4 moterys ir 6 vyrai, du pažiūrėję karalienės palydovės. 1920 m. Pust. 45. 25

PASAKOS NEPASAKOS. Mažiesiems pasiskaityti ir dideliems pasiklausyti. Su paveikslais. Parašė Pr. Mašiotas. Pust. 88. 25

PASAKĖLĖS. Parašė Pr. Mašiotas. Labai puiki knygelė su paveikslėliais. Kaunas, 1921 m. Pust. 56. 30

PUTINO RAŠTAI. Eilių rinkinys. Poema Kunigaikštis Žvairys. I Tomas. \$1.00

PUTINO RAŠTAI. Drama-Novelė. II Tomas. Perkant abu toms, aykui. \$1.50

RAMBYNO TĖVYNĖJE. Mažosios Lietuvos vaizdai. a) Gimnėna; b) Ligi kapp. Su paveikslais ir puikiais pasakojimais. Pust. 64. 35

RELIGIJŲ ISTORIJA. Parašė K. I. Skrudys. Vilnius, 1920 m. Pust. 266. Ši raštą autorius skiria šviesiausiems Vilniaus Vyskui Jurgijui Matulevičiui. \$1.25

RELIGIJOS MOKYMO METODIKA. Sutašė K. J. Skrudys. Vilnius, 1920. Pust. 157. Ši knyga būtinai turėtų įsigyti visi tie, kurie užsiima religijos mokymu arba katekizacija. Kaina 75

RYTŲ SVEČIAI. Keturveiksmė istorijos kronika. Parašė Kazys Pušas. Lošime dalyvauja 9 vyrai ir 1 moteris. Kaunas, 1920 m. Pust. 56. 35

SAKALĖLIS. Elementorius su skaitymėliais. Sutašė Esmaitis. SKAITYMĖLIAI. Lietuvių kalbos pamokoms. Sutašė P. Klimas. Vilnius, 1921 m. Pust. 294. Drūtais ketais apdarais. \$1.25

SOCIALIZMAS IR KRISTIJONYS. Parašė Prof. V. Jurgutis. Kaunas, 1919. Pust. 24. 10

STEPAI. Keturveiksmis medžioklės epizodas. Parašė Kazys Pušas. 1920, pust. 60. Tinka lošinimui. Lošia 6 vyrai ir 2 moteri 25

SUNKIAISLAIS LAIKAI. (Iš mano atsiminimų). Parašė A. Rucevičius. Nušvečiama netolimos nušvečiama laikus -spaudos uždraudimo laikus. Pust. 118. 1920 m. 50

SULAUKE. Iš tautiško serbų atėjimo pasakojimas. Iš lenkų kalbos vertė Baltrus Virpa. Labai užimanti apysaka. Kaunas. Pust. 132. 25

SILVIEJI IR SALINIEJI KRAŠTAI. Pagal Gorbunovo-Posodovo chrestomatiją ir kit. Pr. Mašiotas. Tilžeje. Pust. 67. 45

TARPTAUTINĖ TEISĖ. Parašė K. J. Skrudys. Vilnius, 1921 m. Ši knyga praveria perskaityti kiekvienam norinčiam susipažinti su tarptautiniais teisėmis. Pust. 119. 25

TEVYNĖS KELIAI (eilės). Parašė Liudas Gira. TIESIANT KELIĄ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖI 1918-17 m. Parašė Vaidilutė. Vilnius. Pust. 40. 25

TRUMPA APOLOGETIKA ARBA KATALIKŲ TIKĖJIMO APGYNIMAS. Pagal Kun. Schmitz'ą ir Kun. Bartynowskį, parašė Kun. V. Zajančauskas. Kaunas, 1920 m. Pust. 142. Šioje knygoje mokslinškai aiškina pagrindines katalikų tikėjimo tieses. 65

VAIKŲ ŽAISLAI. Trys vaikų komedijėlės: 1) Ponis ir ponas teisėjas; 2) Godus faktaras; 3) Barbės edukacija. 20

VARGŠAS TADAS. 2-jų vaidų škieas. Vertė Trys. Tinkamas vaikams lošinimui. Dalyvauja 2 moteri ir 2 vyrai. Kaunas. Pust. 16. Didelio formato. 20

VISUOMENĖ IR MEDŽIAGINĖ KOPERACIJOS PRIGIMTIS. Iš rusų kalbos vertė J. Bondeckis. Šiauliai, 1921. Pust. 95. Ši knyga yra viena iš geresnių kooperacijos literatūros kūrinių. Nėra abejonės, kad ji bus pravartanti perskaityti mūsų kooperatininkams bei visiems tiems, kurie nori pažinti kooperacijos esmę. 65

VASAROS SNEKOS. (Eilės). Parašė Trys Duktė. 45

ZAIDIMŲ VAINIKAS. Ši knyga vakarėliams ir gegužinėms nupintas. Sutašė Matas Grigomis. Randasi 49 tautų žaidimai, 22 autorius sugalvoti žaidimai ir 31 kitų tautų žaidimas. 50

Su gaidomis ir paaiškinimais. Pust. 75. 50

ZIBURELIS. Pirmos po elementorius knygelės skaityti. Tinka mokykloms ir šiaip vaikams arba suaugusiems mokinčiams skaityti. Su paveikslėliais. Pust. 112-1921 m. Sutašė J. Palukaitis. 40

ŽIEMOS LEDAI. 3-jų veiksmų dabartinės sodiečių gyvenimo dramos paveikslėlis. Parašė Vytautė. Veikia 10 ypatų. Tilžeje. Pust. 46. 35

ZYBRASIS PAUKŠTIS. Sutrumpinta meterlingo pasaka. Vertė Jonukas. Išleido Marčiukas. Bėgalo puikus leidinys. Su spalvuotais paveikslais ir vinjetėmis. 75

ZINYNAS. Tai rinkinys žinių iš Amerikos Lietuvių Katalikų organizacijos pasaulio. Kiekvienas lietuvis katalikas turėtų jį įsigyti. Išleido Am. Liet. R. K. Kunigų Sąjunga. Boston. Pust. 229. \$1.00

ŽYDŲ KARALIUS. Drama keturiuose aktuose bei penkiose paveiksluose. Lietuvos vertė J. M. Kirvintė. Dalyvauja apie 20 vyrų, 6 moterys ir minia. Boston. Pust. 59. 30

"DARBININKO" KNYGYNŲ KATALOGAS

MAKAKNYGOS.

PULKIM ANT KELIŲ. Gražiausių ir reikalingiausių maldų kiekvienam katalikui rinkinys. Antra pataisytoji laida. Atspausdinta ant geros popieros. Pust. 555. Stipriais morko odos apdarais, pauksuotais kraštais. \$3.50

Toki pat paprastos odos apdarais \$2.50

Drobės apdarais panašiais į odą \$2.00

Drobės apdarais raudonais kraštais \$1.85

Kietais drobės apdarais raudonais kraštais \$1.50

ALBUMAS Lietuvių Draugijų Rytinėj Suv. Valstijų daly. Paviekslai ir aprašymai. Graži ir naudinga knyga. Išleido Mikolas A. Norkešius. Philadelphia. 25

ALGIMANTAS arba Lietuvių XIII šimtmečio. Istorinė apysaka. Parašė Dr. V. Pletaris. Shenandoah. Penki tomai. \$2.50

ANTANČKAS. Apysaka B. Bruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah. Pust. 49. 15

ANDERSONO PASAKOS (Su paveikslėliais). Išguldė P. Neris. Tilžeje. Pust. 82. 20

APSIRIKIMŲ KOMEDIJA. Atsitikimas iš Amerikoniško gyvenimo. Parašė H. Stenkevič. Išguldė Lapsaus Vaikas. Antra laida. Chicago. Pust. 32. 15

APIE RELIGIJOS PRADŽIĄ IR JOS REIKALINGUMĄ. Parašė Kun. J. Zidaniavičius. (Grynas pelnas skiriamas nukentėjusiems nuo karės). Boston. Pust. 16. 10

APSAKYMĖLIAI. 1) Teismas. 2) Neįkvegtas Motiejus Miegas. 3) Iš Senovės Egipto padavimų. 4) Ar Atsimeni? Surinko ir išvertė Pranas Stilelis. Chicago. Pust. 75. 15

ATSARGIAI SU UGNIMI, t. y. su knygomis. -Vertė iš lenkiško Kun. K. S. Kaunas. Pust. 41. 10

BAŽNYČIA IR MOKSLAS. Faktiški išrodymai, kad bedieviai meluoja sakdami būk Bažnyčia persekiojus ir kankinus mokslo vokie. Parašė V. Stasevičius. Boston. Pust. 28. 10

BEN-HUR. Istorinė apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Parašė Lew Wallace. Sulietuvino Jonas Montvila. Tai nepaprasta apysaka. Ji yra išversta į visas kultūringas kalbas. Neapsisilsi nusipirkęs. Drūtais drobės apdarais. Chicago. Pust. 472. \$1.75

BIUROKRATAI. Apysaka. Parašė Jonas Kmitas. Indomi ir užimanti apysaka. Shenandoah. Pust. 79. 25

BOLŠEVIZMAS. Parašė J. K. M-kas. Ją perskaitęs žinosi kas tai yra bolševizmas. Boston. Pust. 32. 15

BROLIAI, PIRMYN TIESOS KELIŲ. Parašė Uosis. Boston. Pust. 16. 05

DANGUS BRANGUS. Komedijs 2-jų atidengimų. Parašė ir išleido J. V. Kovas. Vaidina 3 vyrai ir 2 moteri. Juokingas ir lengvai perstatomas. Waterbury. Pust. 20. 20

DANGAUS KARALIENE. Padavimai apie šventą Paną Mariją Suripko ir lenkiškai surašė Kun. Martijonas Gavalevičius. Vertė Martijonas Tarnas. Labai puiki knyga. Išgysęs nesigalėsi, Tvirtais drobės apdarais. Boston. Pust. 158. \$1.00

DANGAUS AUGSTUMAS IR ŽMOGAUS SENUMAS, ANYKŠČIŲ SIEBLIS ir daugelis naudingų žinių. Sutašė ir išleido P. Mikolaitis. Tilžeje. Pust. 149. 25

DELEGATŲ KELIŲ LIETUVON 1916 m. Parašė Dr. J. J. Bielskis. Labai žingeidus aprašymas. Boston. Pust. 94. 25

DIDYSIS KATALIKŲ TIKĖJIMO KATEKIZMAS. Parašė Kun. Jokūbas Linden. S. J. Išvertė Kun. A. Staniukynas. Tvirtais drobės apdarais. Chicago. Pust. 190. 65

DIDESNIS, NEGU HINDENBURGAS. (Vaidelis iš gyvenimo). Parašė Abstinetas. Boston. Pust. 16. 03

DARBININKAI VIENYKIMIS IR KAS TAI YRA SOCIJALIZMAS. Parašė F. V. Boston. Pust. 32. 05

DARBININKO DŪVANĖLĖ DARBININKAMS. Parašė F. V. Antra laida. Boston. Pust. 32. 05

EILĖS IR DAINOS. Parašė ir išleido Joana Tamašauskaitė (Lakštute) Laida ir knyga pirma. Chicago. Pust. 64. 25

Knyga antra, laida pirma. Boston. Pust. 72. 35

EMIGRACIJOS KALBĖ. Linikimas scenai naujas deklamatorius. Surinkta Prakilbių, Monologų, Dialogų ir Deklamacijų. Jaunimui ir priangausiems dovanelė. Parašė ir išleido J. V. Kovas. Waterbury, Ct. Pust. 48. 30

EUROPOS ISTORIJA. Parašė Edwardas A. Freeman. Iš anglų kalbos vertė J. Andkūlaitis. Su žemėlapiu. Plymouth. Pust. 319. 50

ADIRONDACK KALNAI.

Vasarą, ši apylinkė, su savo augstais ir žaliuojančiais kalnais, daugybė ežerėlių, daro labai malonių išpūdį. Oras jau atvėso. Dienos būna patogios, tik labai sašos, nes lietus labai mažai tegana, bet naktys, tai jau gerokai vėsios. Rytmedžioms žemė būna šlapa aplkta. Nuo medžių lapai visu smarkumu krinta. Tas paradas, kad šalta žiemužė nebetoji. Žiemą čia turime didelius šalčius perkęsti. Žiemą čia esti šaltesnė negu kur kitur Suv. Valstijose. Mat vietos labai augsta. Vasarą čia taip-gi vėsiap negu kitur. Už tai vasaros laike čia daug turėtų privažiuoja karščius praleisti. Dabar jau beveik visi išvažiavo į pietus žiemos praleisti. Vasarnamiai ir viešbučiai rengiasi prie užsidarymo žiemai. Neuzilgo sulauksim kitų gvečių - medžiotojų. Medžioklės sezonai prasidėjus (kuris tęsiasi mėnesį) privažiuoja daugybė medžiotojų.

Didesniuose miestuose nedarbui slaučiant daugelis traukia žion laimės ieškoti. Vasarą man teko daug matyti ieškančių darbo prie viešbučių ir tam panašių įstaigų. Nors čia jokių dirbtuvių nėra, bet prie viršminėtų įstaigų, vasaros laike, daugelis sau užsidėjimo taida. Bet praėitą vasarą tik tie galėdavo darbo gauti, kurie tame darbe prityrmo turėjo. Dabar ir čia jau randasi daugelis žmonių be darbo. Veliaus, kaip vasarnamiai užsidarys bus daugiau. Lietuvio šioj apylinkėj man peteko, nei matyt, nei girdėt.

Neseniai teko man būti Montreal, Canada. Tai arčiausia iš čia lietuvių kolonija. Mažai ką ten patyriau apie lietuvių. Mat netinkmose dienosose pataikiau. Tik kelis iš jaunimo gavau progos pamatyti (katalikų srovės). Beą visi pasisventę dirbti Lietuvos labui. Teko matyti ir p-lę A. B. Ji, kaip čia gimus ir augus nemažą išpūdį į mane padarė savo lietuviška kalba. Maniau, kad tik angliška su ja tegalėsiu kalbėti, kaip kitose kolonijose su čia augusiomis. Bet apsiirkau. Jei ilgiau būtų progos buvę kalbėti, būčiau iš jos pasimokęs lietuviškai. Valio! montrealiečiai, už taip puikų, savo vaikelių išauklėjimą. Malonu būtų, kad ir kitų tvelių dykrelės būtų panašiai auklėjamos. O gal ir visos Montrealio lietuvišaitės taip išsilavinę? To nepatyriau. Tik tiek patyriau, kad viršminėtoji lietuvišaitė svarbiausią rolę lošia savo lietuviškumui montrealiečių tarpe.

A. J.

LIETUVOS ŽEMĖS BANKO REIKALUOSE PRANEŠIMAS.

Šiuo metu turin garbės Lietuvos Žemės Banko šerinkams pranešti sekančius dalykus: p. Yčas, dabar tik iš Lietuvos atvykęs, liudija, jog kun. Jonas Žilins jau baigia su Lietuvos valdžia pertraktijas, kas link užtvirtinimo Lietuvos Žemės Banko statuto arba čarterio ir nuo ateinančių Naujų Metų, L. Žemės Bankas jau tikrai pradės veikti. Iš laivų Bėndrovės nuosimčiai L. Ž. Bankui už pėreitus metus jau esą sumokėti ir sudėti Prekybos ir Pramonės Banko L. Žemės Banko kreditan ir kun. Žilins tuojaus L. Ž. Banko šerinkams nuosimčius už metus išsuntinsis. Kadangi Lauvų Bėndrovė didelį laivų, kurie plaukiotų per Atlantiką, nepirkusi, tai L. Ž. Banko pinigai esą likę: juos galima esą bet kada paimti ir Lietuvos Žemės Banką atidaryti.

Kun. N. J. Petkus,
L. Ž. Banko Vies-Pirma.

EUKARISTISKOS STACIJOS. Suliutuvino Kun. Pr. J. J. J.	15
FABIOLE Arba Bažnyčia Katakumbos. Parašė Kardinalas Wiseman'as. Vertė Vytautas. Nėpaprastai graži apysaka. Shenandoah. Pust. 353.	1.00
GERAS IR BLOGAS AUKLĖJIMAS PAVYZDŽIUOSE. Parašė M. M. M. Vertė Vytautas. Nėpaprastai graži apysaka. Shenandoah. Pust. 353.	1.00
GELZKELIO SARGAS TYLIUS. Gerharto Hauptmanno Novelė. Vertė J. J. J. Chicago. Pust. 51.	20
GRIGUŽIS MĖNUO. Iš vokiško vertė Kun. Pr. J. J. J. Patogi nešiotis kešeniui. Boston. Pust. 184.	85
GYVENIMO GABALĖLIAI. Parašė K. S. S. Telpa 13 gražių vaizdelių. Chicago. Pust. 50.	15
GYVASIS ROZANČIUS. Telpa žias pasakytys su reikalingomis maldomis ir Litanija. Boston. Pust. 40.	15
IS PO DARBININKO PLUNKSNOS. Parašė F. V. Gražus ir nadingi skaitymėliai. Boston. Pust. 32.	05
KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS. Parašė Kun. Tamas Siliakus. Įžangą parašė Kun. Dr. Prof. Pr. Bučys. Verta kiekvienam perskaityti. Boston. Pust. 62.	50
KAIPTAISRADO JUNGŲNĖS AMERIKOS VALSTYBĖS. Išguldė P. B. Chicago. Pust. 35.	10
KĄ GERO TURI LIETUVIAI IR "SOCIALISTŲ SĄJUNGOS." Parašė Socijalistas, Bellshill. Pust. 14.	05
KATORGON. Atsitikimas Muravjovo laikuose Vilniuje. Parašė P. B. Chicago. Pust. 18.	15
KATEKIZMAS arba Katekizmo Mokytosios Kūdikių Mokykloje ir auklėjimo namuose. Sulig Kun. L. N. O. S. B. Profesoriaus Kun. Petras Saurusaitis. Philadelphia. Pust. 106.	35
KELIONĖ Į EUROPA. Kun. J. Žilinskis. Indomi knygelė. Su paveikslais. Pust. 52.	50
KELIONĖ LIETUVIŲ DIDŽIOSIOS KARBŲ METŲ. 1916 m. Amerikos Lietuvių delegato Kun. Dr. V. Bartuškos. Boston. Pust. 85.	25
KONRADAS VALENRODAS. Vertimai iš Miekevičiaus. Jr. Jonas. T. II. Plymouth. Pust. 24.	10
KOMEDIJĖLĖS. Čigonės atsilankymas. Dvi Kūmės, Dvi Sesutės ir Girtuoklės su Blaiviniuku. Parašė Urnė Garklūtė. Boston. Pust. 34.	10
KRAZIŲ SKERDYNĖ IR JOS PASEKMĖS. Paminklas dėl Kražių nuo Amerikos Lietuvių. Parašė Kun. Jonas Z. Chicago. Pust. 77.	15
KUR TEISYBĖ—SUKRUSKIME. Parašė Kun. F. K. Boston. Pust. 16.	05
KUN. A. BURBA. JO GYVENIMAS IR DARBAS. Su paveikslais. Parašė Jr. Jonas. Plymouth. Pust. 29.	25
LAISVOS VALANDOS. Parašė Vincas Kapsas (Kudirka). Tiltėje. Pust. 38.	15
L. D. S. KALENDORIUS 1921 m. Telpa daug naudingų skaitymų ir informacijų. Boston. Pust. 113.	25
LIETUVIŲ LENKŲ UNIJA. Keli praėjusieji ruožai paminėjimui 500 m. sukaktuvių Gardelio unijos 1413-1913. Parašė J. Gabrys. Philadelphia. Pust. 66.	50
LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS. Parašė Uosis. Labai indomi knygelė. Boston. Pust. 32.	10
LIETUVOS VYČIŲ DOVANELĖ. Parašė Kun. Dr. M. Gustaitis. Kiekvienas Vytis turėtų ją pėskaityti. Chicago. Pust. 28.	10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA DIPLOMATIJE NEW YORKE. Liepos 4 d. 1918. Su daugybe paveikslų. Brooklyn, N. Y. Pust. 64.	25
LIUDVIKAS WINDTHORST'AS Vokiečių Katalikų Visuomenės Budintojas. Pagal Kun. Robertą Swickerathą J. E. K. Boston. Pust. 24.	05
MANO PATYRIMAI DIDŽIOJO KARBŲ 1918 ir 1919 m. Parašė Kun. J. F. Jonaitis, Kapellionas. Išleido Lietuvių Prekybos B-vė. Boston. Pust. 64.	25
MALDOS GALYBĖ. Istorikas piešinys IV šimtmečio krikščionybės. Lietuvių kalbon išguldė P. B. Chicago. Pust. 74.	25
MEILĖS PASIULKYMAS. Drama 5-ose veiksmuose, 6-ose atidėgimuose. Vaizdelis iš lietuvių gyvenimo Rusijoje. Parašė ir savo lešomis išleido V. Baltrušaitis. Vaidinime dalyvauja 6 vyrai ir 5 moterys. Boston. Pust. 60.	45
MEILĖ. Poema. Parašė M. Gustaitis. Gražiai atspausa. Chicago. Pust. 24.	15
MOTERYSTĖ IR ŠEIMYNA žiūrėti į šiedvi iš filosofijos kertės. Vertė iš vokiškos kalbos J. Gerutis. Kaštu Kun. A. Miluko. Shenandoah, Pa. Pust. 104.	50
MŪSŲ TIKĖJIMAS. Parašė Kun. J. Berthier, M. S. Vertė J. M. Mirvitas. Boston. 1921 m. Pust. 100.	50
NEKALTYBĖ. Žiūrėti į šiedvi iš filosofijos kertės. J. Gerutis versta iš vokiško. Shenandoah, Pa. Pust. 85.	25
PASIKINKIME SOCIALIZMĄ. Parašė P. G. Boston. Pust. 16.	10
PATARIŠ IR ISMINTIES GRUDELIAI. Surinko ir išleido P. Mulevičius (Molis) Chicago, Ill. Pust. 48.	25
PASAKOS. Pagal Krilovą parašė eilėmis Vincas Kapsas (Kudirka) Tiltėje. Pust. 15.	10
PETRUKAS. Suliutuvino S. Rakauskas. Graži pasiskaitymui knygelė. Bostonas. Pust. 30.	15
PERGYVENTOS VALANDOS (Karvojauš laisčiai). Parašė K. A. K. (Kun. A. Kapsas). Joje telpa 67 įvairaus turinio laisčiai (straipsniai) žymaus lietuvių sociologo. Shenandoah, Pa. Pust. 140.	60
PRADINĖ ARITMETIKA. Iki 100. Sutaish ir išleido P. Mikolajinis. Tiltėje. Pust. 128. Tvirtais drobės aparais.	35
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖS. Parašė Dr. Julius J. Bielskis. Labai naudinga knygelė kiekvienam. Pust. 64.	25
RYMŲ KATALIKŲ MOKSLAS. Kūdikių prie Pirmosios Komunijos prirėgimui tinkantis Surengė ir išleido Kun. P. Saurusaitis. Pust. 124.	25
"SALIUNAS." Tabaš indomi ir nadingi knygelė. Pust. 8.	5
SATRIJOS RAGANOS APYSAKĖLĖS. Iš Daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Labai gyvai parašyta ir lengvai skaitymui. Pust. 69.	25
SCENOS ĮVAIRUMAI. Nauji, lengvi perstatymėliai. Parašė ir savo lešomis išleido Juozas V. Kovas. Tinka trumpiems lošimams. Pust. 32.	40
ŠIŲ DIENŲ DAINELĖS. Surinktos ir išleistas jaunuočiams pašilinksiminimui. Pust. 32.	10
SUGIMTAS LIZDAS. Apysaka iš buvusios pasaulinės karės. Parašė V. G. Pust. 33. Glasgow.	15
SVAIČIAI IŠKIRTI Į ŽMOGŲ. Parašė Helvis. Glasgow. Apysaka kuo gero duoda svaigalai.	10
SVARBUS KLAUSIMAI. Ar yra Dievas? Ar Kristus yra Dievas? Ar žmogus turi dūšią? Ar kilo žmogus iš beždžionės? Ar apsiminė žmogus Dievo įsakymais. Parašė F. V. Boston. Pust. 32.	10
TAMOSIUS BESOTIS. Kalbos ypatė M. Joniškio.	0

SVIETO PEREJONAS. Trankymasis po Vokietiją, Daniją, Luxemburgą. Iš seno darbininko atsiminimų. Surinko iš civa. Glasgow. Pust. 149.

SV. JEZAUS VADO DRAUGIJOS ĮSTATAI. Vertė iš anglų kalbos. Surengė ir išleido Kun. P. Saurusaitis. Philadelphia. Pust. 64.

TABAKAS NUODAI ir kenkimas nuo rūkymo. Pagal Dr. D. P. Nikolaj. Iš 4-to rusų kalboje vertimo parengė S. Kaimis. Naudinga knygelė rūkantiems. Chicago. Pust. 35.

TIESŲ VADOVAS IR PATARĖJAS. Sutaish L. DeMaras. Vertė V. A. Juvitis. Naudinga kiekvienam turėti po ranka. Chicago. Pust. 141.

TRYŠ KELEIVIAI: KRIKŠČIONIS, ŽYDAS ir TURKAS. Pamokanti apysaka. Vertė P. B. Antra laida. Drobės aparais. Chicago. Pust. 92.

UBAGŲ AKADEMIJA ir II UBAGŲ BALIUS BEI ELGETŲ PUOTA. Komedijsėla vienam veiksmui. Parašė Satrijų Juozas. I dalyvauja 14 ypatų, II dalyvauja 4 poros ubagų ir vienas direktorius. Boston. Pust. 84.

VAIZDELIAI. Progos belaukiant. Indomi vieno laikraščio pradžiai. Iš daugelio vienas. Raudonas kaklarykis. Gyvenimo pasaka. Literatus. Parašė Jonas Kmitas. Tikrai džiaugiesiems įteigęs tuos vaizdelius. Boston. Pust. 64.

VAIKŲ TEATRAL. No. 1. Telpa šie veikėliai: Pagalvok ką darai. Jono laimė ir Pasakyt mano laimė. No. 2. — Ištiesime pasakui. Antanukas Nalaitis. Mėginimas. Surinko ir išleido S. K. D. ir N. Pust. 62.

VISI GERI. Trijų aktų scenišką vaizdelį. Parašė F. V. Bektia 7 vyrai ir 6 moterys. Boston. Pust. 23.

VISAS SVITAS. Žemė, kalnai, vanduo, upės, žmogūs, miestai ir kaip turėtumėm misti. Sutaish ir išleido P. Mikolajinis. Tiltėje. Pust. 156.

Su užsakymu siųskite ir pinigų čekiu arba money orderiu žemiau padėtu adresu:

"DARBININKAS"

366 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

LDS. nariai siųsdami užsakymus ant knygų adresuokite šiaip:

L. D. S. CENTRUI,
366 BROADWAY,
BOSTON 27, MASS.

P. S. Kitaip adresuoti užsakymai bus priskaityti ne prie LDS. narių, bet prie visų kitų.

DABAR LAIKAS IŠMOKTI GRAŽIAI RAŠYTI.

Rašant su Fontanne Plunksna greičiau galima išmokti ir rašyti gražiau išrodo.

Reikalauk platesnio paaiškinimo apie Fontaninę Plunksną arba Katalogo.

"DARBININKAS,"
366 Broadway,
Boston 27, Mass.

PIRK IR RAŠYK

Lietuvių Rakandų Bendrovė
(FURNITURE STORE)

Parduodam visokius Rakandus užimant ir duodam ant išmokės. Užuokim savo troks, pristatom daiktus į kitas miestus ir perkrautom iš vieno namų į kitus.

268 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Telephone So. Boston 880-W.

MUSŲ PASIULYMAS.

Geriausias mūsų pasiūlymas, biznieriams ir profesionalams, tai yra šis: LDS. leidžia kasmet kalendorių. Biznieriams ir profesionalams yra geriausia proga jame pasigarsinti.

Tą kalendorių skaito mažiausia 50,000 asmenų. Jie yra veikliausia mūsų visuomenės dalis ir supranta, kad reikia remti tuos, kurie remia supradą arba tas organizacijas prie kurių toji visuomenės dalis priklauso. Lietuvių Darbininkų Sąjunga yra viena iš žymiausių organizacijų Amerikoje.

Ateinančių 1922 metų Kalendorius jau rengiamas spaudon. Kad užtikrintum vieta apgarsinimui, tai siųskite tuojau. Garsintis apsimoka.

Apgarsinimų kainos:

Už visą puslapį	\$15.00
Už pusę puslapio	8.00
Už ketvirtą dalį puslapio	5.00
Už vieną eilę	1.00

Apgarsinimo kopiją siųsk tuojau. Apmokėsi vėliau.

"DARBININKAS"
366 Broadway, Boston 27, Mass.

Tą merginą, kurį neturi bėda — to turbut pamėgo lenkų palikimą, arba rusų burioką? Gi ka-
tra nemėgstą lenkų poną — to-
kia tuojau perka Lietuvos bo-
ka.

FABRIKŲ, PRAMONĖS, INDUSTRIJOS IR PREKYBOS LIETUVIŲ REIKIAI

Puslėkting, atspindį bismo di-
dinimas, 'dividendų išmokėjimas
ir Bendrovės vedėjų mokesčius ir
patyrimas.
Slime, faktai patvirtina Lietu-
vių Prekybos Bendrovės atstovų
meilumą.
Apie Lietuvos Ekonominę Lėve-
ję, Jus galite gauti puikių infor-
macijų — pradedant nuo istorijos
ir baigiant su pinigais atsakais.
VELTUI mes pristatysime kiekvie-
nam skaitytui, ant užrašymo,
vieną aplinkraštį.

LITHUANIAN SALES CORPORATION
414 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS "ZELMENIJA"
Nr. 1.
Botonikos mokslo žurnalas, leidžiamas kas trečią mėnesį.

"ZELMENIJA" yra šios rusiškos lietuvių vienintelis žurnalas.
"ZELMENIJA" No. 1 (pirmas) su paveikslais. Tilpo 400 suris įvairių augmenų — "žolų" vardai.
"ZELMENIJA" pranešama, toliau Amerikoje ir užsieniuose metams \$1.00.
Pabūkite numerio kaina 50c.
Užsirašykite: "ZELMENIJA".
Adresas:
P. A. JATUL,
P. O. Box 2128,
Boston, Mass.

Pamėginkite naują **Raffles**
Su užrašytomis valandinėmis Sur. Valst. Patentu Buro.

Raffles
Naujame mitynime pakelyje.
Visos tvirtos, gėmulus užpūn-
damos ypatingas slame valste idėtos, su priemonėmis, priimančiomis švelnias kvėpavimas.
Raffles yra labai paveldintis plokščiam pašalinioje — begaliniai pulkus plauku spaisytos, kuris patiks kad ir gėmulus, nialypat.
Aptakose parduoda po 65c. arba atsiųskite 75c., tad atsiųsime pat patį. Išsiųsime iš laboratorijos.
Butinai reikalaukite šitiekio pakelės. Siųskite, kad būtų IŠKAROJAMA kaina.

CUNARD-ANCHOR
Didžiulius, Greitai Pasauly
Laivai, Šaunus Apėjimas
Su Keleiviais.
Tuo Yra Vietiniai Agentas Jūsų Mieste Ar netoli Jo.
Į Lietuvą, Lenkiją, Ukrainą ir visas Baltiko Valstijas, TIESIAI Į HAMBURGĄ.

SAXONIA — SPALIO 29
Cabin \$145. 3-čia klasa \$100.
Taka \$500.
Per Oberbour Southampton
Liverpool ir Glasgow
BERENGARIA Spalio 20
AQUITANIA Spalio 23
ABYSSINIA Spalio 26
Per Angliją ir Hamburgą
DANEIG \$1000 — IŠBAU \$1200
HAMBURG 29. Taka \$500

BOSTONIAN MUZIKOS MOKYKLA.

Ištiesi smulkių mokytojų duoda m-
vo geriausias pataravimus, jų vaikui
arba mergaitei. Smulkių duodamas
už dykų su pirmą kursą sekcia. Dėl
placento informacijų kreipkitės prie
385 Broadway,
Room 4,
So. Boston, Mass.

Reikalingas geras VARGONI-
NINKAS prieš Sv. Petrą ir Povl-
lo parapijos.
Kun. J. V. Milhauskas,
837 W. Diamond Ave.,
Hazleton, Pa.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda ČEVERYKU
KRAUTUVE labai puikioj
vietoje. Biznis išdirbtas per
septynis metus. Priežastis
pardavimo, savininkai va-
žiuoja Lietuvoje. Kas norė-
tų pirkti, atsiųskite šiuo
adresu:
A. SMOLAKIN ir K. MAOVS
1108 Washington St.,
NORWOOD, MASS.

TIESOS SPAUDOS BENDRIJA

L. SIMUTIS, Pirm. J. B. SALTUNAS, IZD.
KUN. J. PETRAITIS, Sokr.
J. E. Karpas, Kun. F. Kemėsis, P. Živickis, A. Staknys.
TIESOS SPAUDOS BENDRIJA organizuoja
\$100,000.00 kapitalą, kad Lietuvoje uždėti Po-
pieros dirbtuvę ir įkurti Spaustuve knygomis ir lai-
kraščiams leisti.

SERAS \$5.00 (PENKI DOLERIAI)
Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:
TIESOS SPAUDOS BENDRIJA,
147 MONTGOMERY ST., PATERSON, N. J.

TIKĖ KAD Kiekvienas doleris išmokėtas rendom dingsta ant visados.

Cia paduodame skaitlinę kiek pinigų išmokama rendoms pri-
skaitant 6 nuos. puseciais. Tik pamislykite.

Renda per mėn.	per 10 metų	per 15 metų	per 25 metų
Po \$15	\$2,418	\$4,281	\$10,310
" 18	2,901	5,138	12,372
" 20	3,224	5,709	13,747
" 25	4,030	7,136	17,183
" 30	4,836	8,563	20,620
" 40	6,448	11,418	27,494

Tai matote, kokią pelną namų savininkai padaro. Kodėl gi pa-
čiam netaupyti? Pirk namą tuojau, tuomet nustosi mokesčių
rendą kitam. Nelaik nei vienos dienos. Atėik pas mus, o mes
tamstai surasime tinkamą namą ir lengviom išlygom. Namų
turime visokių ir visur: Bostone ir aplinkose, taip gi ir ūkių.

LITHUANIAN HOME BUILDERS CO. INC. REAL ESTATE

386 BROADWAY, Room 1, SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 1878-J.

PIRMASIS IR VIENINTELIS TIKRAI LIETUVIŲ BANKAS
RYTINĖSE VALSTIJOSE

BALTIC STATES BANK

KAS MANO KELIAUTI LIETUVON ir neti turėti gerą
kelionę, draugišką ir teisingą pataravimą Amerikoje, ant lai-
vo ir Lietuvoje, — LAI KREIPIASI Į BALTIC STATES BAN-
KĄ.

KAS SIUNČIA PINIGUS LIETUVON, ar pašalpos gim-
nėms ar patį ketindamas keliauti, ar bėnui — pirkinimui ūkės ar
pasidėjimui Lietuvos Bankuose, ir nori, kad pinigai būtų tei-
singai, be nuokolių ir greitai pristatyti, — BŪTINAI LAI KREI-
PIASI Į BALTIC STATES BANKĄ, kuris parsuonia Lietuvoje
pinigus greičiausiai ir teisingiausiai.

KAS NORI PASIDĖTI PINIGUS NUOSIMČIAMS ir gauti
4 dol. nuo šimto, nuosimčius priskaitant prie sumos kas mėnuo,
— LAI SIUNČIA DEPOZITUS Į BALTIC STATES BANKĄ per
paštą, Money Orderiais arba banko čekiais.

KLAUSKITE DRABIAI INFORMACIJŲ — MES GREITAI
IR MIELAI ATSAKOME Į LAISKUS.
PARDUODAME LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BO-
NUS IR ISMAINOME PASKOLOS BONŲ KUPONUS.

BALTIC STATES BANK

294 NINTH AVE., NEW YORK, N. Y.

